

120 let tělocvičné jednoty Sokol Podolí u Brna



Almanach podolského Sokola
1900-2020







Tělocvičná jednota Sokol Podolí

Zdrojem historických údajů pro potřeby almanachu byly mimo jiné kroniky podolského Sokola, brožurky k výročí 100 let tělovýchovné jednoty a výroční brožurky basketbalového oddílu, jejichž autorem je pan Jiří Čalkovský.

Za laskavý souhlas s použitím těchto cenných údajů panu Čalkovskému upřímně děkujeme.

Příprava almanachu byla do značné míry ovlivněna globální pandemií viru COVID-19. Proto doufáme, že pečlivý čtenář promine absenci aktuálních fotografií, na kterých by marně rozlišoval známé tváře zahalené v rouškách.

Vznik spolku Sokol a obec Podolí na přelomu 19. a 20. století

Padesátá léta 19. století jsou v historii evropských národů zapsána jako počátek zásadních společenských přeměn. S nástupem průmyslové výroby přichází ve druhé polovině století také prudký rozvoj vzdělanosti lidových vrstev, a navíc ve společnosti sílí pocit národního uvědomění.

Život poznamenaný nastupující industrializací začíná mít už také svoji druhou stránku. Je to snaha věnovat to něco málo volného času také rozvoji tělesných schopností. Tuto ušlechtilou myšlenku, která prosazovala ideál harmonického rozvíjení těla a ducha jako znovunalezeného odkazu antického Řecka, začínalo praktikovat stále více nadšenců, kteří hledali možnosti společného vyžití.

Proto v neděli 16. února 1862 vyšel v Národních listech inzerát následujícího znění: „*Schůzka tělocvičné jednoty odbývá se dnes o 10. hodině dopoledne v místnostech české reálky v Panské ulici v 2. poschodí. Veškerí páni údové jakož i oni páni, jenž přistoupiti hodlají, vyzývají se k účastenství v této schůzce.*“ Toto setkání, jak se později ukázalo, znamenalo založení spolku, který po dvou letech přijal název Sokol a stal se první tělovýchovnou organizací u nás a jednou z prvních na světě.

Základní myšlenky přednesli dva duchovní otcové nového spolku. Dr. Miroslav Tyrš dal jednotě tělovýchovný program a Jindřich Fügner se postaral o finanční a organizační záležitosti. Na ustavující schůzi byl zvolen starostou Fügner, jeho náměstkem a později náčelníkem Tyrš. Zakládajícími členy byli Julius a Eduard Grégrové, J. E. Purkyně, Jan Neruda, Josef Mánes, Josef Barák, Emanuel Tonner, Vojta Náprstek, Rudolf Thurn-Taxis a další významné osobnosti českého života.

Symbolem spolku se stal Mánesův prapor se sokolem v letu, který sokolové slavnostně převzali 1. června 1862 z rukou spisovatelky Karoliny Světlé. Název Sokol navrhl profesor Emanuel Tonner. Převzal jej ze slovanských hrdinských eposů, v nichž jsou bojovníci za svobodu národa nazýváni „sivými sokoly“. Spolkový pozdrav „Nazdar“ navrhl redaktor Josef Barák, tykání a oslovení „bratře, sestro“ Jindřich Fügner (pozdrav a důvěrné oslovení později převzal také Spolek dobrovolných hasičů) a heslo „Tužme se“ přinesl Miroslav Tyrš. Josef Mánes navrhl sokolský kroj, který později v roce 1882 upravil malíř František Ženíšek.

Činnost spolku vycházela z výchovného programu, který byl postaven na třech hlavních pilířích. Jsou to **tělesná a duševní zdatnost** a především **mravní zásady**, na které byl kladen mimořádný důraz. Pro rozvoj tělesné zdatnosti program obsahoval cvičení prostná a na nářadí, vzpírání břemen, zápas, šerm, plavání, veslování, bruslení a lehkou atletiku. V oblasti vzdělávání a výchovy spolek organizoval výlety do přírody, kulturní programy a šíření sokolských myšlenek. Spolu s vlasteneckým uvědoměním a antickým vzorem vyvážené osobnosti dokázal Sokol velmi brzy oslovit a zapojit do svých řad takové množství nadšenců, aby se jeho ideály mohly šířit z Prahy do Čech a na Moravu. V roce 1865 založili krajané Sokol také v Americe.

K dvacátému výročí založení spolku byl v roce 1882 na Střeleckém ostrově v Praze uspořádán první sokolský slet, na kterém vystoupilo 80 jednot z Čech, Moravy, Slezska, Vídně, Záhřebu, Lublaně a Ameriky. Slety se potom staly nejen vyvrcholením a přehlídkou systematické činnosti jednot, ale i povzbuzením na další cestě vpřed. V období těžkých chvil našeho národa se potom stávaly celonárodní slavnostmi a demonstrací odporu proti nastupujícím diktaturám, jako například v roce 1938 a 1948.

Již v prvním roce činnosti přichází sokolské myšlenky do Brna a je zde také založen nový spolek. Později, dne 15. května 1892, byla založena tělovýchovná jednotka Sokol ve Šlapanicích, a tak se

stalo, že sokolské ideály mohly bezprostředně působit na veřejný život v Podolí. Pokusme se proto krátce načrtnout obraz naší obce, jak asi vypadal na začátku 20. století.

Ještě ve dvacátých letech 18. století leželo Podolí na staré císařské silnici, která byla hlavní dopravní cestou z Brna do Olomouce. Vstupovala do obce ulicí Uličky, procházela Dědinou, překročila potok Říčku, vyšplhala do svahu v části dříve zvané Křičeň a opustila vesnici ve směru na Tvarožnou. Na vrcholu tohoto svahu byl v roce 1795 dostavěn zámek jako správní sídlo Velkostatku kapituly sv. Petra v Brně. Z tohoto místa bylo spravováno celé panství, ke kterému patřily vesnice Horní Heršpice, Komárov, Přízřenice, Bohunice, Zvonovice, Rousínovec, Dolní Heršpice, Nebovidy, Hartlůvka, Cejl, Prace, Podolí, Bedřichovice, Velešovice a Ořechov. Zámek v roce 1887 prošel stavebními úpravami, při kterých byla odstraněna věž, jejíž kopule dodnes zdobí šlapanický kostel.

Statistická čísla z přelomu 19. a 20. století dokládají, že v té době měla obec 173 domů, ve kterých žilo 1035 obyvatel. Jeden z nich se hlásil k německé národnosti a dva k židovské víře. Ostatní byli katolíci. Podolí bylo charakterizováno jako středisková a zemědělská obec s velkostatkem a místním průmyslem. Sousedé (jak si tehdy říkali) obhospodařovali celkem 590 ha, z toho pole 551, louky 17, pastviny 8, zahrady 7, vinice 4 a lesů byly 3 ha. Ve svých staveních chovali 69 koní, 194 kusů skotu, 161 vepřů a 2 ovce.

V rozmezí let 1848 až 1948 jsou evidovány různé podnikatelské aktivity jako např. pivovar, sladovna, palírna, mlýny, cihelna, výroby cementového zboží, pily, výroba krup, kostního tuku a škrobu, dýmek a špiček, papučí, pleteného zboží. Působí zde také stavitelská firma, autodoprava, autoopravny, záložny a hotel. Pro ty, kdo opustili místní obecnou školu a chtěli vědět více, nabízela další vzdělání zemědělská pokračovací škola. Na místních lokalitách jsou odkrývány další nálezy a do archeologických análů tedy může být zanesena tzv. Podolská kultura. Věřícím se plní dávný sen a k zámku na kopci vyrůstá druhá dominanta obce – chrám sv. Jana Nepomuckého. Na přelomu století zde kromě několika politických stran působila celá řada spolků, z nichž do dnešních dnů potvrdil svoji životnost pouze Sbor dobrovolných hasičů a Tělocvičná jednota Sokol.

Nahlédnutí do historie podolského Sokola

Všimněme si nejdříve období od roku 1895, ve kterém se myšlenka na organizování tělovýchovného hnutí dostala do Podolí. Od tohoto data je možné sledovat, jak se okruh příznivců sokolských ideálů postupně rozšiřuje a díky dobré a trpělivé práci směřuje k založení vlastní jednoty. Než začneme sledovat kroky prvních nadšenců připomeňme si, jaký byl a jak se vyvíjel tehdejší svět.

Byly uspořádány první olympijské hry moderní doby, Alfred Nobel sepsal v Paříži závěť, v níž zřizuje fond pro udílení cen za nejvýznamnější vynálezy a objevy, byla založena česká technika v Brně, Američan Gillette vynalezl žiletku, Alexandr Popov veřejně předvádí radiotelegrafický přenos, byl vynalezen zip, v Anglii byl zrušen pověstný praporkový zákon příkazující, aby před motorovým vozidlem kráčel muž s praporkem a rychlost nepřesáhla 3,2 km/h a v Paříži bratři Lumiérové konají první veřejné kinematografické představení.

Tento krátký výčet událostí, které nyní označujeme za převratné, ale které si dnes již málokdo uvědomuje, přinášíme pro dokreslení koloritu přelomu století. Situaci v Podolí zachytil první kronikář Sokola Jan Březa, který kulturní a tělovýchovné poměry vylíčil jako zanedbané. A to především pro sociální složení obyvatel, kteří (převážně dělníci v brněnských textilkách a strojírenských závodech) pracovali od 6 do 18 hodin. V důsledku nerovnoprávných poměrů v rakousko-uherské říši bylo velmi málo zastoupeno studentstvo, vždy známé svým úsilím prosazovat nové myšlenky.

Kulturní život obce se prezentoval tzv. „Císařskými hody“, pořádanými v říjnu, a únorovou masopustní zábavou trvající tři dny. Tyto podniky se odehrávaly v hostinci na ploše několika čtverečních metrů v místnosti, která sloužila jak hostům, tak tančícím. To vše „...*při petrolejových svítilnách, které následkem lidských výparů a kouře nechtěly svítiti, poněvadž jak při tanci, tak při hře karet se vesměs kouřilo a pro nedostatek kyslíku se musely vždy dveře otvírati*“.

V té době již ve Šlapanicích pracuje tělovýchovný spolek Sokol a jeho činnost je dobře známa i v okolních obcích. Proto přichází klíčový okamžik podolské tělovýchovy, který nám nejlépe přiblíží doslovný zápis ze sokolské kroniky z roku 1895: „...*tu a tam se dostávalo k našemu sluchu, že jest to ustavený spolek pro pěstování tělesné krásy a mužnosti, cvičením tělesným na náradí k tomu sestrojeným, chodí na výlety a zdravý vzduch, že mívají přednášky, hrají divadlo, zpěv a že nosí krásný stejnokroj, šedý, červenou košili, pás s monogramem, vysoké leštěné boty a černou čapku s pérem sokolím*“.

Nutkala nás vášeň podívatí se na takovou parádu. Proto chlapci Stařícký Richard, Dašovský František, Macháček Mikuláš, Mertl Arnošt, Jarolím Jan, Sedláček Václav a Březa Jan se vypravili do Šlapanic, kde tehdy tamní sokolská jednota pořádala svoje veřejné cvičení na lukách u Ponětovic“.

O tom, jaký dojem na ně učinilo zhlédnutí této akce svědčí skutečnost, že se všichni přihlásili do šlapanické jednoty. Nadšení bylo tak velké, že třikrát týdně po skončení zaměstnání „...*spěchali jsme vždy večer ku mostu železničnímu na silnici Olomoucké a v 18.30 vyšli jsme pěšky přes Slatinu do Šlapanic, což jest asi 10 km. Cvičení bylo zavedeno na úterý, čtvrtek a sobotu, vždy od 8. hod. večerní do 10 hod. O 11. hod. uléhali jsme již opět v Podolí se žaludkem, který volal již po právu, ale spokojili jsme se s trochou kozího mléka a neb dle toho, co pro nás zůstalo z chudobné večere, protože domácí užívali již spánku pro příští jitro*“.

Díky tomu, že vytrvali, docílili již 16.června 1895 ustanovení samostatného odboru Sokola v Podolí, ovšem pod vedením šlapanické jednoty. Byla uspořádána valná hromada, kde byli zvoleni první činovníci:

Starostou:	Antonín Lang, řídící učitel
Náměstkem:	Romuald Drlík, radní a místní rolník
Náčelníkem:	Vincenc Mertl, místní rolník
Jednatel:	Karel Kalvoda, tovární dělník
Pokladníkem:	Jan Mrázek, tovární dělník

Bylo usneseno, že zápisné bude 20 krejcarů za člena (což představovalo 8 hodin práce na poli) a měsíční příspěvek 10 krejcarů. Hned napoprvé se přihlásilo 37 členů. Přistoupili s nadšením a samozřejmě věděli, že je v počátcích čeká hodně práce, protože bylo nutné položit dobré základy pro činnost spolku, který chtěl nejen dobře plnit své poslání, ale také dokázat mateřské jednotě ve Šlapanicích, že si správu vlastních věcí zaslouží.

Do této atmosféry přichází zpráva o připravované výstavbě kostela jako velká výzva pro kolektivního ducha všech občanů. Tím také sokolové dostávají příležitost prokázat, jak v samotném počátku své existence naplní spolkové ideály praktickými skutky. Svůj podíl na společném díle vzali velmi zodpovědně a spolu s ostatními se pustili do nesnadného úkolu, na jehož počátku „...byly svolány společné schůze všech spolků, by se pořádal společný výlet do Borků a čistý výnos by se věnoval na stavbu kostela. Konečně první zásah do práce obdržel Sokol. Obstaral vybírání a celý zábavní pořad tak, že první oběti pro postavení kostela byli sokolové, kteří vlastním přičiněním postarali se o hřivnu finančních prostředků. Živý zájem jednotlivých bratrů, kteří rozveselovali veškeré publikum pódiovým vystoupením, kde zvlášť působily národní tance a česká beseda v krojích moravských. Byli jsme spokojeni sami se sebou přes to, že jsme potřebovali samotní prostředků finančních pro potřeby vlastního zřizování. Uvědomili jsme si, že dobrá harmonie našeho lidu a obecního představenstva zůstane nám věrna pro doby příští. S tím přáním pracovali jsme až do skoncování roku 1895“.

Následující rok se podařilo i přes stále značnou nedůvěru veřejnosti postupně rozšířit členskou základnu, takže před koncem roku měla jednota 66 členů. Za částku 32 zlatých bylo zakoupeno první tělocvičné nářadí: 2 sloupy k hrazdě, 1 žerd', 1 žíněnka a 5 párů kuželů. Největší potíže však představuje získání vyhovujícího místa pro cvičení, a proto je vedeno jednání o pronájmu místnosti spolku Svornost.

První veřejné vystoupení bylo připraveno na 18. dubna 1896 a zúčastnilo se ho 24 členů cvičících ve třech družstvech, a to v takové formě, že: „...cvičení se všeobecně zamlouvalo a místy vzbuzovalo i obavy na které naše obecní úřady nebylo uvyklo přes to, že se dosud neprováděly nějaké snad cviky krkolomné“. K pocitu spokojenosti také přispěl dobrý finanční efekt této akce. Úroveň cvičících dosáhla takového stupně, že jednota v tomto roce obeslala veřejná cvičení v Židenicích, Líšni a Šlapanicích.

V létech 1897 a 1898 však dochází v důsledku celé řady osobních sporů a vnějších vlivů k útlumu činnosti. Několik jednotlivců se sice snaží udržet jednotu v chodu, ale situace se postupně vyhrotila tak daleko, že bylo nutné zavolat patrony ze Šlapanic, odpovědné za podolský odbor, aby se pokusili uvést věci na pravou míru. Po vyhodnocení situace bylo rozhodnuto, že odbor musí do konce roku 1898 obnovit řádnou činnost, jinak bude rozpuštěn. Celou situaci navíc ztěžují potíže s prostorem pro cvičení a nevyhovující stav nářadí. Kronika tady vydává smutné svědectví:

„...členstva bylo hojnost, činnost ale žádná. Místnosti také žádné a bradla představují čtyři sloupce zakopané v zemi, které následkem cvičení uhýbaly na všechny strany“.

Počátek roku 1899 však přichází ve znamení schůze, na které se několik zodpovědných členů patetickým proslovem snaží u 23 přítomných členů opět probudit chuť do práce. Po závěrečné diskusi dochází k důvěrnému jednání několika členů, kdy je zvažován návrh na založení samostatné jednoty. První úkol při realizaci této myšlenky připadl společně bratrům Hájkovi a Nusbauerovi, z nichž první opatřil a druhý opsal stanovy Sokola. Protože však neustále pokračoval boj s vnější nepřízní, byla svolána další schůze, na kterou byl pozván bratr Kozlík, člen župního představenstva, který: *„...jak členům zdejších, tak i pánům z obecního předsednictva vysvětlil myšlenky sokolské tak, že závěr schůze vyzněl na smír, a proto je odvolán článek z časopisu Obrany práce, který byl proti zdejším sokolům“.* Situace se částečně uklidňuje, a proto je možný návrat ke každodenní práci. Byl ustaven zábavní odbor, který dostal na starost kulturní vyžití členů jednoty. O tom, že se ke svěřenému úkolu postavil zodpovědně, svědčí skutečnost, že do konce roku stihl uskutečnit dvě divadelní představení, společenský ples a výlet do Borků. Jednota má nyní 71 členů.

Jubilejní rok zahájil podolský odbor šlapanické jednoty dne 21. ledna 1900 výroční valnou hromadou. Nesla se již zcela ve znamení přípravy k další práci, která měla vést k založení samostatné jednoty. Bylo dohodnuto, že řízení odboru bude předáno do samosprávy 19. srpna 1900, protože: *„...veškerá činnost jednoty odboru šlapanického až do 19. srpna byla jen ve znamení oprav a příprav kdy měla být vedena již samostatným vedením a vlastní silou, jak předepsán byl její řád, proto také bratři ze Šlapanic stálým bděním, pobádáním, hrozbou vycítili, že jsme již schopni života vlastního a po schválení sokolských stanov bylo přikročeno k založení vlastního hnízda“.* Dne 2. září 1900 byla opět svolána členská chůze na které byl zvolen nový výbor následujícího složení:

Starostou: František Mecner
Náměstkem: Jan Jarolím
Náčelníkem: Jan Březa
Jednatel: Rafael Vrba
Pokladníkem: Václav Sedlařík
Hospodářem: Jakub Dresler

Získaná samostatnost vyvolala vlnu nadšení, které se projevilo dobrovolně zvýšenými finančními příspěvky a mimořádnou obětavostí mnoha členů. Byla založena knihovna, cvičitelský sbor a divadelní odbor. Koncem roku již má jednota 90 členů. I když je v následujícím roce konstatováno, že v otázce vzdělanosti je jistý dluh, přesto se činnost jednoty díky dobré řídicí práci rozrůstá. Svědčí o tom větší počet kulturních akcí, účast na veřejných cvičeních v Líšni, Velaticích a Šlapanicích. Dokonce nejvýznamnější tělovýchovnou akci začátku století, IV. všesokolský slet v roce 1901 obeslala jednota čtyřmi členy. Nejpalčivějším problémem však zůstává nedostatek finančních prostředků. Jednota řeší tuto situaci půjčkou na 6% úrok u několika svých členů. Získané prostředky pomáhají k tomu, aby mohla být koupena nová bradla, žíněnka a pořízeno nové jeviště.

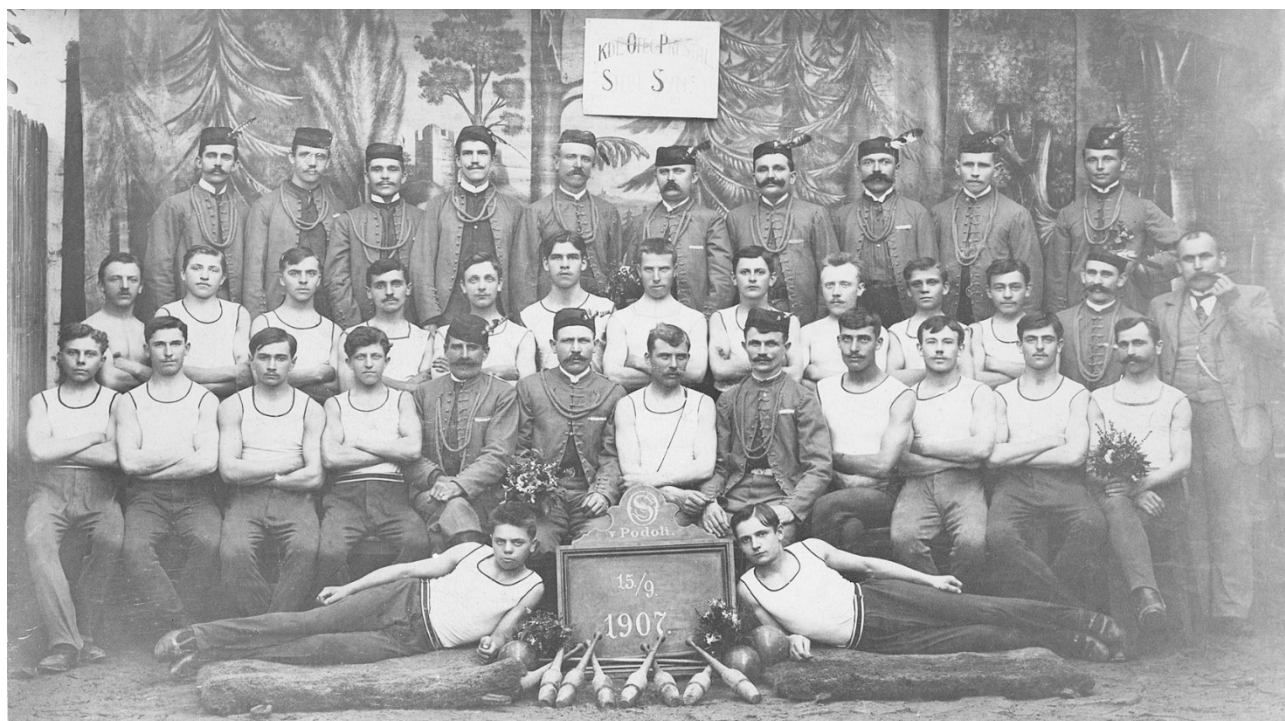


První fotografie členů Sokola Podolí

Další léta se vyznačují postupným nárůstem členské základny. Také snahu po zvýšení vzdělanosti je možné dokreslit stavem knihovny, která se během roku rozrostla z 22 na 135 svazků. Půjčování knih navíc patřilo k pravidelnému zdroji příjmů jednoty. Proto kronikář každoročně vyjmenovává příznivce a členy, kteří darovanými svazky pomáhali knihovnu budovat. Cvičení se konala čtyřikrát v týdnu za průměrné účasti 16 členů. Hospodářská zpráva z roku 1903 uvádí majetek jednoty ve výši 1172 korun a také kronikář dává najevo spokojenost tímto zápisem: *„...je nutno se zmíniti, že veškerá činnost byla v dobré kondici všech složek jak po stránce tělovýchovné, tak kulturní. Jsou opouštěny karetní stoly a holdování z větší části alkoholu, což přispívá ku lepšímu životu společenskému ale i rodinnému, obecnímu a národnímu. Všechny Korporace místní uznávaly, že činnost sokolská spěje po cestě ku výchově člověka, neznajíce ni zisku, ni politiky, ni náboženského rozdílu“.*

Statistika těchto let nám ukazuje, že každý devátý občan Podolí byl členem Sokola. Podíl 98 % dělníků z členské základny dává také nahlédnout na sociální složení jednoty. Skutečnost, že v roce 1905 byl ustaven finanční odbor pro podporu vojáků a nezaměstnaných členů, může mnoho napovědět o postoji, jaký zaujímal jednotu k věcem, které bezprostředně nesouvisely s tělovýchovou.

Rok od roku příjem výrazně převyšuje vydání a s rostoucím jměním se zvyšuje vybavenost spolku. Je pořizováno nové tělocvičné nářadí, doplňována knihovna (v roce 1906 již 263 svazků) a rostou také peněžité dary ve prospěch bratrských jednot a ostatních spolků. Dodržováním přijatých zásad si sokolové brzy získávají přízeň okolí, protože: *„...studující poměry sociální nutno připomenouti, že byli to vesměs chudobní dělníci všech druhů prací; selských synů bylo jen málo zúčastněno a přec předčili inteligenci vzorným vystupováním vždy a všude, mizely staré zlozvyky tanečních a různých zábav, které dříve snášely zla“.* Píše se rok 1907 a na letenskou pláň, která hostí V. všesokolský slet, posílá podolská jednota 6 cvičenců.



Fotografie členů Sokola Podolí v roce 1907

Přichází rok 1911 a s ním nápad pořídit **vlastní sokolský prapor**, který byl tehdy významnou rekvizitou spolkového života. Proto několik členů podává návrh, aby podolská jednota i v tomto směru držela krok s ostatními. Byli to: „... bratři Josef Píše, Jakub Dresler a Jan Březa, kteří po celodenní práci v Brně scházeli se cestou k domovu a v debatním hovoru podnikli pokus pro zřízení slavnostního praporu“. Myšlenka byla přijata a úkolem je pověřen podolský rodák, později akademický sochař Rudolf Březa, který zanedlouho předkládá svůj návrh. Prapor o rozměrech 145x110 cm má na lícové straně bílý základ s červeným okrajem a nápisem „Podolí u Brna“ a na rubu červený základ s bílým okrajem a bíle vyšitým znakem spolku Sokol a heslem „Tužme sel!“. Skvělý nápad oslovil celou členskou základnu a proto: „...děvy, které utvořily odbor dámský, žádaly br. Jana Březu, že zhotoví stuhu s věnováním, by jim dal příslušné heslo“. Bylo jim pochopitelně vyhověno, a tak prapor dostal stuhu z červenobílého damašku s nápisem: „Ve svornosti k nejvyšší metě“. Druhou stuhu ze světle modrého atlasu s nápisem: „Věj, prapore sokolský, vždy nad národem českým“, věnovala na žádost výboru jednoty paní Marie Svobodová, žena majitele místní pily. Zakázka je zadána pražské firmě Mázl, je zřízena nová funkce praporečnicka a organizační práce na předání praporu se rozbíhají na plné obrátky. Pro tuto událost je zřejmě šťastně vybráno datum 28. května, protože: „... slavnost konala se za krásného slunného dne. Za obrovského nadšení vyšel průvod od mlýna pana Zukala a za zvuků hudby Sokola líšeňského zastavil se u bratra starosty Josefa Píše, kde převzaly družičky svinutý prapor na bílé stuhy, jako symbol sesterství příštího. V zahradních místnostech bratra Rudolfa Zemana, kams průvod dorazil, bylo již vše přeplněno tak, že zahrada v měřítku asi 1400 metrů čtverečních podobala se směsici máku a květného pole. Na zvláštní tribuně, kde protektorát slavnosti převzala místní obec, byli také zástupci župní delegace, matka praporu paní Svobodová a mnoho vzácných hostů. Za zpěvu slavnostního sboru pod vedením bratra Aloise Vašíčka, řídícího školy, předala paní Svobodová prapor prvnímu praporečnicku bratru Janu Březovi s přáním, aby byl jeho strážcem v dobách dobrých i zlých. Nutno jen litovati, že nebylo možno obraz tento uchovati, protože určený fotograf ve směsi davu tak hustého byl sražen i s přístrojem k zemi“.



Sokolský prapor na sokolském dvoře v roce 1946

Práce nadějného studenta sochařské akademie a člena naší jednoty se tak stala hrdým symbolem spolku, kterému prapor sloužil vždy při všech významných vystoupeních a slavnostech. O vážnosti a úctě k tomuto praporu svědčí skutečnost, že v dobách politické nepohody mu členové jednoty vždy poskytli bezpečné přístřeší, a tak zabránili tomu, aby prapor potkal stejný osud jako zápisové knihy z období první republiky. Proto tedy mohl být před několika lety opět předán jednotě. Rostoucí národnostní uvědomění se promítá i do vzdělávací činnosti spolku. Každoročně jsou pořádány přednášky z oblasti české historie a pravidelně zde má svoje místo příspěvek na pobělohorské téma. Poprvé je zařazena přednáška naučně zeměpisná o Balkánu: „...*doprovázená obrazy světelnými*“. Na VI. všesokolský slet (1912) odjíždí cvičit 20 členů. Jednota má nyní 133 členů, z toho 13 žen.

Rok 1914 je od samého začátku ve znamení příprav na brněnský slet, který se má uskutečnit v neděli 28. června. Členové podolské jednoty vyrazili v 8 hodin ráno: „...*se vztyčeným praporem a za řízného pochodu vlastní hudby řízené bratrem Františkem Macháčkem*“ přes Líšeň, Juliánov, Židenice a střed Brna na sletišť v Králově Poli, kde byli spolu s ostatními přivítáni místním starostou. Těsně před posledním vystoupením, ve kterém měli předvést své vrcholné číslo muži, přichází zpráva o sarajevském atentátu a smrti následníka rakouského trůnu arcivévody Ferdinanda. Slet je přerušen a po měsíci napětí začíná I. světová válka, do které je z Podolí postupně odvedeno 216 mužů. Na bojištích z nich 43 položilo své životy, z toho 15 členů naší jednoty: Inocenc Antonický, Inocenc Březa, Vavřín Březa, Vincenc Březa, Zdeněk Dresler, Ferdinand Horák, Rostislav Kučera, Josef Liškutin, Arnošt Mazel, Tomáš Mrázek, Antonín Skotal, Emil Skotal, Tomáš Skotal, Karel Vránek a Karel Vrba. S odchodem nejschopnějších vedoucích na frontu a z důvodů politického nátlaku život jednoty sice nekončí, ale přece jenom utichá. Členové Sokola jsou označeni jako politicky nespolehliví a u mnoha z nich jsou prováděny domovní

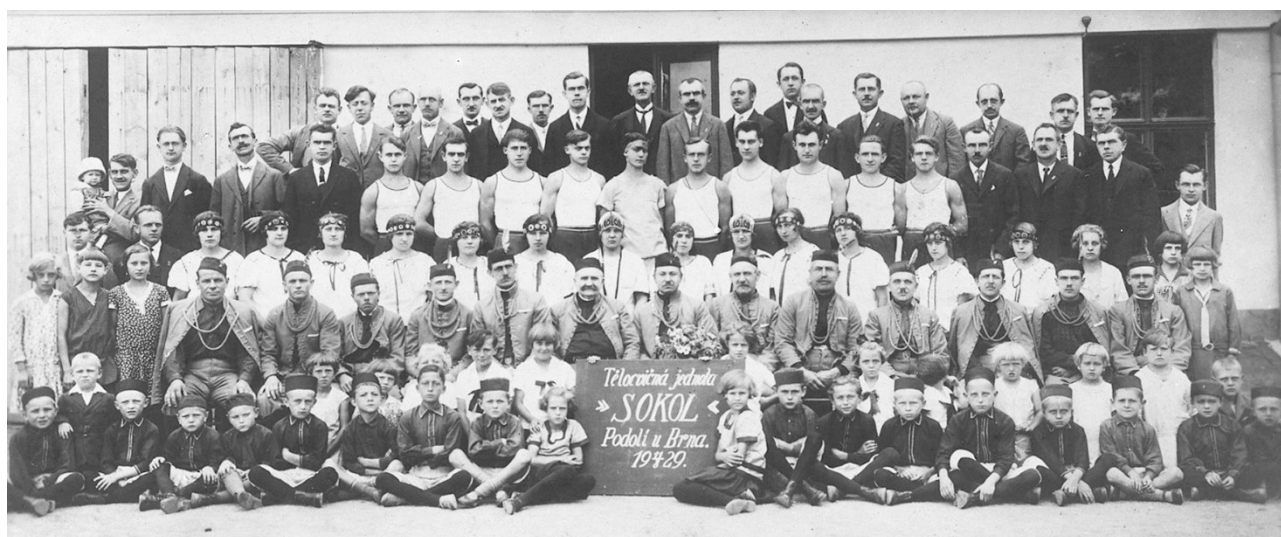
prohlídky. Jednota ožívá až koncem roku 1918, kdy se rozbíhá cvičení žáků, dorostenců, žen a později i mužů, takže VII. všesokolského sletu se může zúčastnit 30 cvičících. Obnovuje se i kulturní a vzdělávací činnost.



Sokolský průvod 5. září 1926

Po vzniku Československé republiky také Sokol pomáhá budovat samostatný stát. Podporuje vzdělávání svobodného a politicky odpovědného občana, pracujícího pro mladou republiku. Svůj program představil na VII. valném sjezdu v roce 1924. Veřejnou prezentací těchto myšlenek byl X. všesokolský slet v roce 1938, kde sokolstvo svým vystoupením složilo přísahu věrnosti republice a bylo připraveno bránit stát a demokracii proti fašismu.

Roky po první světové válce znamenají především práci při obnově chodu jednoty. Zodpovědný přístup celé členské základny brzy přináší první ovoce. Dobrá organizace a úspěšné hospodaření dávají možnost přemýšlet o dalším rozvoji. V roce 1923 kupuje jednota pozemek nazývaný „Na rybníku“, který upravuje na cvičiště, ale později při stavbě sokolovny jej prodává. V následujícím roce se uvažuje o stavbě sokolovny a mimořádná členská schůze svolaná na 29. listopadu s tímto návrhem souhlasí. Je ustanoven stavební odbor, který si je vědom rozsahu potřebných prací, a



proto je pro všechny členy vyhlášena bezplatná pracovní povinnost. Díky obětavé práci všech členů se dílo daří, a proto je možné již v lednu 1926 uspořádat první ples a 6. září sokolovnu slavnostně otevřít. Závěrečné práce a stavební úpravy však byly dokončeny až v roce 1927. V příštím roce je pořízeno kino a je zahájeno promítání němých filmů. I přes skutečnost, že jednota je zatížena poměrně značným dluhem, panuje optimistická nálada a členové organizují celou řadu kulturních a tělovýchovných podniků. V roce 1930 je evidováno 121 členů. Členové jednoty cvičí ve všech složkách a aktivně se zúčastňují mnoha vystoupení nejen před podolským publikem, ale i na župních akcích nebo zájezdech pořádaných po celém území státu.

Věrna odkazu zakladatelů sokolského hnutí pomáhat při obraně národa a státu pořizuje jednota vlastní zbraně, se kterými pilně cvičí. V jarních měsících roku 1930 si v Podolí měří síly ve střeleckých disciplínách s líšeňskými rivaly a na župní střelecké závody v Medláncích posílá soutěžit 26 členů.

V období mezi světovými válkami reaguje sokolské hnutí také na politický vývoj, který vyvolává obavy u demokraticky smýšlejících lidí. V brožuře O sokolství a sokolstvu vydané v roce 1938 je vyslovena obava z ohrožení demokracie totalitním režimem, a proto: „...*Sokol nemůže být členem žádné politické strany, která má ve svém programu beznárodnost, nespravedlivou a násilnou nadvládu kterékoliv organizace nebo třídy, nebo ideu vedoucí k bezohlednému šovinismu, který nekriticky vyvyšuje vlastní národ nad jiné*“. Zanedlouho přichází těžké roky, které tvrdě prověřují pevnost těchto postojů.

Následující léta až do konce druhé světové války jsou v sokolské kronice zachycena pouze formou krátké vzpomínky, protože zápisové knihy byly po okupaci zabaveny a zničeny. V roce 1941 byla činnost jednoty zastavena. Na celém území našeho státu byli členové Sokola pod pohrůžkou zatčení nuceni podepsat souhlas s rozpuštěním svých jednot. Funkcionáři byli pronásledováni, vězněni a mnoho jich bylo popraveno. Podolskou sokolovnu zabrala pro svoje potřeby německá armáda a do hostince byl dosazen německý státní příslušník, který po svém útěku v roce 1945 zanechal používané prostory v žalostném stavu. Po Hitlerově mládeži byla v tělocvičně ubytována armáda z letiště, která také opustila obsazené zařízení značně poškozené. V dubnu, po osvobození Podolí, sloužila sokolovna sovětské a rumunské armádě, a to až do podzimu roku 1945, kdy opět přechází do správy sokolské jednoty. Vyčíslené škody dosáhly částky 188 000 Kč. Odbojovou činnost zaplatili svými životy dva členové naší jednoty - Matěj Lorenc a Václav Velan. Dalších šest bylo vězněno. Byli to Josef Pavlík, Josef Píše, František Kašpárek, Oldřich Hodaň, Josef Havlíček a Ludvík Skřivánek.

Přichází období, ve kterém celá československá tělovýchova hledá svoje místo v měnící se společnosti. Velkým příslibem se zdála být myšlenka publikovaná v příručce pro nové členy O Sokole a sokolství vydaná v roce 1947: „...*nejdůležitější událostí z konce roku 1946 je však rozhodnutí Komunistické strany Československa, že nebude obnovovati tělovýchovné organizace vlastní strany (FDTJ, FPT) a její doporučení, aby příslušníci komunistické strany vstupovali do Sokola, konali tam vzorně spolkové povinnosti a přispěli ke zdaru XI. Sletu všesokolského*“. V následujících letech se zvýšil zájem levicových sil v čele s komunisty o členství v Sokole, kde záhy vytvořili pevnou složku, izolující sokolské vedení. Po roce 1948 již změněné vedení Československé obce sokolské přijalo usnesení o sjednocení tělovýchovy do tzv. obrozeného Sokola. Tato koncepce byla uplatněna i v Podolí, kde se v té době podílely na tělovýchově tři organizace motivované sice rozdílnou ideologií, ale jejich poslání a cíle byly takřka shodné. Sokol, který se zaměřil na tělovýchovu a míčové hry, Sportovní klub (založený v roce 1930) provozoval kopanou a spolek Orel (založený před rokem 1914), ideově spjatý s Lidovou stranou, se zabýval tělovýchovou.

V roce 1948 dochází ke sloučení Sokola a Sportovního klubu, který přináší do společného svazku majetek v hodnotě 18 000 Kč s tím, že Sokol přebírá jeho finanční závazky. Následující jednání o sloučení s Orlem je odloženo, protože jeho zástupci vidí problém v nejasných majetkových poměrech. Do této atmosféry přichází XI. všesokolský slet, na kterém cvičenci svým vystoupením dávají jasně najevo svůj nesouhlas s vývojem politické situace v zemi. Duch tohoto sjezdu v červenci 1948 podpořilo sto členů naší jednoty.

Vzhledem k tomu, že myšlenka kolektivizace tělovýchovy nenašla ve společnosti porozumění, připravila vláda osnovu zákona, po jehož schválení byl zřízen Státní úřad pro tělesnou výchovu a sport. Úkolem sjednocení tělovýchovy je pověřena Československá obec sokolská. Proto je v Podolí vedeno další jednání se spolkem Orel, od kterého je přebráno tělocvičné nářadí a Orel zaniká. Dochází také k tomu, že léta budovaná sokolská knihovna je zrušena a knihy jsou převedeny do obecní knihovny.

I za těchto podmínek je však nutné pokračovat v práci. Je pořízeno další lehkootletické nářadí a jsou opět pořádána veřejná cvičení. Přihlášily se však i denní starosti. Budova sokolovny začíná nevyhovovat svému účelu a je proto nutné připravit plán nezbytných stavebních prací, který zahrnuje přemístění záchodů, vybudování přísálí, galerie, opravu jeviště, omítnutí budovy a opravu střech. Všechny akce byly postupně realizovány. S blížícím se jubilejním 50. výročím založení jednoty Sokol je ustaven přípravný výbor pro pořádání oslav.



Veřejné cvičení bylo vždy významnou událostí pro celou obec

Rok 1949 přináší v jednotě jisté oživení, i když náčelník a náčelnice by rádi viděli v tělocvičně více cvičících. Veřejná schůze, konaná na podzim a bilancující činnost jednoty, se může pochlubit celou řadou povzbudivých výsledků. Na počátku roku byl založen lyžařský oddíl, do kterého se přihlásilo 10 členů. Dorostenci si na dvoře sokolovny pořídili kluziště a jednota finančně pomohla při nákupu zařízení a potřebné hokejové výstroje. Oddíly kopané a basketbalu dosáhly ve svých soutěžích dobré umístění. V průběhu roku bylo uspořádáno několik štafetových běhů, které svou účastí podpořili i členové Sokola Podolí. Byla to štafeta na trase Praha – Varšava, Běh vítězství na počest osvobození Podolí, štafeta u příležitosti mírové slavnosti v Líšni a štafeta Slovanské družby,

při které podolští borci přebrali kolík na rozcestí Slatina – Líšeň, aby ho po osmi kilometrech běhu předali na křižovatce Tvarožná – Blažovice. Členové Sokola byli připraveni pomáhat i při obnově válkou poškozeného hospodářství, a proto se v obci mimo jiné podíleli na sběru odpadových surovin a na různých brigádách odpracovali 3 141 hodin. Závěr této veřejné schůze patřil zástupci Okresního akčního výboru Národní fronty, který ve svém příspěvku kriticky zhodnotil práci jednoty, ale především kladl důraz na nutnost ideové a výchovné práce v duchu měnící se společnosti.

Oslava 50. výročí trvání naší jednoty připadla na neděli 2. července 1950. Již v sobotu odpoledne poutala pozornost občanů výstava, věnovaná historii Sokola Podolí, která byla instalována v místní škole. Oslavy byly zahájeny v neděli dopoledne slavnostní valnou hromadou, kterou pozdravili četní hosté z bratrských jednot, zástupci politických stran a spolků z Podolí. Z programu schůze vyniklo několik příspěvků pamětníků, kteří vzpomínali na historii a budování spolku. Ředitel místní školy Jindřich Kučera přednesl text „*Slavnostního protokolu*“, ve kterém bylo zachyceno působení Sokola Podolí od chvíle jeho založení. Odpoledne pokračoval program průvodem od Zukalova mlýna a veřejným cvičením, na kterém v rámci okrskového zájezdu vystoupili cvičenci z Podolí, Šlapanic, Modřic a Bílovic. Oslavy večer v sále sokolovny ukončila taneční zábava.



Cvičení na nářadí připravuje všeobecně zdatné sportovce. Člen naší jednoty Oldřich Tománek to potvrdil i nad propastí Macocha

Tato léta jsou počátkem období, ve kterém se Sokol otevírá široké veřejnosti. Je to ovšem za cenu ztráty výlučnosti uzavřeného spolku. Stále více původních i nových členů ztrácí léty pěstovanou vazbu na základní sokolské ideály a přichází si do tělovýchovné jednoty pouze „*zasportovat a zacvičit*“. Zásady a duch spolku jsou pozvolna opouštěny i pro měnící se způsob života – sílí vliv masových sdělovacích prostředků, zejména televizního vysílání.

Nadšená práce divadelního a zábavního odboru spolu s cvičením při veřejných vystoupeních sice plní sál a dvůr sokolovny a udržuje tím spolkového ducha, ale je stále více jasné, že následující roky budou nutně vyžadovat jisté změny v pojetí tělovýchovné činnosti. Významným přínosem v tomto směru se stává otevření sokolských tělocvičen a sportovišť míčovým a kolektivním sportům. V Podolí dostává příležitost kopaná, basketbal a později i volejbal, tedy sporty, které přivedly do naší jednoty mnoho mladých lidí, a to nejen místních. Dnes, s odstupem času a na základě dosažených výsledků, můžeme tyto oddíly označit za chloubu jednoty.

Počátkem padesátých let ve společnosti dále probíhá proces směřující k postupnému sjednocení tělovýchovné činnosti. Děje se tak na základě zákonů přijatých v letech 1949, 1952 a 1956, kdy byl ustanoven Československý svaz tělesné výchovy. Toto období hledání pocítila naše jednota prakticky jen okrajově, a to formou krátkého sloučení s Ingstavem Tuřany (1953) a později přejmenováním na „*Dobrovolnou sportovní organizaci Sokol*“.

Činnost jednoty však dále pokračuje. Její organizační schopnosti a sportovní výsledky jsou známy nejen v obci, ale jsou oceňovány i v rámci okresu. Proto předsednictvo OV TSO Sokol Brno-venkov vydává následující sdělení: „...*obec Podolí bude ve dnech 21.-22.srpna 1954 dějištěm II. okresní spartakiády. Organizačním uspořádáním je pověřena Tělovýchovná jednota DSO Sokol Podolí u Brna, která se loňského roku v plnění plánu rozvoje, z celkového počtu 39 jednot našeho okresu, umístila na prvním místě.*“ Pro jednotu je to na jedné straně velká pocta, protože do čtrnáctičlenného realizačního týmu je nominováno devět členů Sokola Podolí. Na druhé straně jednota přebírá velkou zodpovědnost za úspěšný průběh celé akce. Je připraven bohatý sportovní a kulturní program, který na sobotní odpoledne a neděli pozval velký počet příznivců sportu. Jistě nebyli zklamáni, protože měli možnost zhlédnout všechny věkové kategorie obou pohlaví, které se utkaly a představily v mnoha disciplínách a vystoupeních. Svoji jednotu dobře reprezentovala i družstva našich mužů, z nichž jedno nastoupilo ve volejbalovém turnaji a druhé ve slavném finále v přetahování lanem, kdy zvítězilo nad Sokolem Popůvky. Vyvrcholením bylo utkání v kopané mezi výběrem okresu a mužstvem Rudé hvězdy Brno, které za stavu 1:1 přerušila větrná bouře.

Úspěch okresní spartakiády potvrdil skutečnost, že práce naší jednoty je dobrá a pokračuje v naplňování původních ideálů tělovýchovné činnosti. Všesokolské slety a od roku 1955 spartakiády byly spolehlivým měřítkem kvality spolupráce mezi členy a vedením, protože každý z účastníků byl vybírán na základě svého individuálního výkonu, kterého však mohl dosáhnout pouze za podpory své mateřské jednoty. Tomu úkolu byla po celé období trvání jednoty věnována náležitá péče. Proto již v roce 1901 byli připraveni naši členové odcestovat na IV. všesokolský slet v Praze, ale „*pro nedostatek místa*“ se nemohli zúčastnit. Na dalším sletu v roce 1907 již vystoupilo 6 cvičenců a jejich počet se v následujících letech neustále zvyšoval. Bylo to umožněno tím, že péče o tělesná cvičení byla po dlouhé roky základním prvkem v činnosti naší jednoty. S jejím budováním a rozvojem byly vytvářeny podmínky pro pořízení dalšího technického vybavení a tím i možnosti k přípravě náročnějších cvičebních programů.

Výsledky nadšené přípravy cvičenců však nezůstávaly ukryty za zdmi tělocvičny, ale byly každoročně představeny formou veřejné cvičební hodiny. Tato přehlídka zdatnosti, obratnosti, odvahy a obdivované koordinace pohybu byla vždy významnou společenskou událostí pro celou obec.

Ke konci padesátých let se u mládeže projevuje větší zájem o kolektivní sporty a dochází k postupnému útlumu cvičení. Jednota na měnící se situaci dokázala včas reagovat, poskytla svoje sportoviště a umožnila dalším generacím spoluobčanů rozvíjet svoje tělesné schopnosti a sportovního ducha. Kdo v těchto dnech navštíví přeplněnou tělocvičnu, fotbalové hřiště nebo volejbalový kurt, může si na vlastní oči ověřit, že tělovýchovná jednota Sokol plní svoje poslání stále dobře.

Na přelomu tisíciletí v roce 2001 dochází k vyřešení vleklého sporu mezi Českým svazem tělesné výchovy a Českou obcí sokolskou. Tento spor byl veden již od roku 1991, kdy Česká obec sokolská podala žalobu u soudu na vydání restituovaného majetku. Soudní rozhodnutí z dubna roku 2001 přiznává majetek České obci sokolské. Počátkem roku 2003 byla v Podolí obnovena činnost **Tělocvičné jednoty Sokol**, která se vyčlenila z organizační struktury Českého svazu tělesné výchovy a vstoupila do České obce sokolské.

Za posledních sto dvacet let prošla celá společnost mnoha výraznými změnami, které se také bezprostředně dotýkaly života v obci. Je proto pochopitelné, že také zde docházelo k mnohým nedorozuměním mezi místními spolky a politickými stranami, ale myšlenka společného díla byla vždy silnější. Proto Sokol mohl do svých řad přijmout nové členy rozdílné politické příslušnosti a filozofického přesvědčení. Ti potom společně dokázali dobře reprezentovat nejen barvy tělovýchovné jednoty, ale i svoji obec.



V roce 1924, čtyřicet let od založení podolského spolku Sokol, stála početná členská základna stále před základním problémem – kde cvičit. Částečné řešení se naskytlo v roce 1921, kdy jednota požádala o přidělení pozemku na vybudování vlastního cvičiště. Po delších jednáních bylo žádosti vyhověno, a proto: „...dne 13. dubna 1923 se dostavila komise Pozemkového úřadu a bylo přiděleno cvičiště.“ Jednalo se o pozemek v blízkosti potoka na tzv. Rybníku. Na úpravu terénu byla pro členy vypsána pracovní povinnost. Již 25. května 1924 bylo na novém cvičišti veřejné cvičení I. okrsku. Později při stavbě sokolovny byl pozemek prodán panu Truksovi na zahradnictví.

Cvičiště však mohlo být využíváno pouze v době příznivého počasí, a tak i pro ostatní spolkovou činnost bylo nutné pronajímat vhodné místnosti. Ty v různých dobách poskytoval hospodářsko-potravní spolek Svornost, majitelé místních hostinců Metoděj Mazálek, Josef Švábenský, Julius Drápal nebo rolník Rudolf Zeman. Vzhledem k tomu, že sjednávání pronájmu bylo někdy velmi problematické a početná základna se rozrostla na 118 členů, „...uvažuje jednota o stavbě tělocvičny na svém novém cvičišti. Plán ku vypracování stavby byl zadán staviteli br. Hrozovi z Líšně“. Ale již na podzim toho roku (1924) „...bylo jednáno o koupi zdejší sladovny pro postavení vlastní sokolovny“.

Myšlenka se ujala, členové jednoty cítí dostatek sil, a proto „...dne 29. listopadu 1924 na mimořádné valné hromadě usneseno sladovnu koupit za 95 tisíc korun od Starobrněnského pivovaru přes námítky župního předsednictva, které má obavy, že takový velký obnos finančně nezmůžeme a zabředneme do dluhů. Přes tuto výstrahu koupě sladovny odhlasována 46 proti 4 hlasům s heslem Přes překážky k cíli“. První krok byl učiněn, a tak v roce 1925 mohla být stavba zahájena. Bylo však nutné ještě dořešit problém financování stavby, proto „...na návrh Jakuba Dreslera usneseno svolání starších členů jednoty k poradě otázky finanční při které tyto členové dle možnosti poskytnou bezúročnou zápůjčku. Stanovena pracovní bezplatná povinnost 48 hodin na člena. Adaptace sladovny a stavba sokolovny zadána br. staviteli Hrozovi z Líšně. Vedení župní opět varovalo před ukvapením se stavbou, protože tak velký finanční náklad může ohrozit jednotu existenčně. Jednota se ale rozhodla stavbu za každou cenu provést, jelikož všichni členové slavnostně prohlásili, že budou do jednoho vypomáhati jak finančně, tak i prací k zdolání tohoto pro nás velmi důležitého úkolu. Z místní záložny vypůjčeno 40 000 Kč a záruku za tento obnos podepsali bratři Píše Josef, Antonický Bedřich, Dresler Jakub a Tůma Josef. Zasluhují za to uznání a díky. Po dlouhé 48hodinové pracovní povinnosti schválena pracovní povinnost ještě dalších 48 hodin. Podotýkám zde, že členstvo s velkou ochotou a láskou tyto hodiny s radostí odpracovalo, a tak pomohlo ku zbudování vlastního stánku.“



Sokolovna v den slavnostního otevření 5. září 1926

Po zahájení stavby dodrželi členové jednoty daný slib a práce se ujali s mimořádným nasazením. Proto již 18. října 1925 mohla být v sokolovně uspořádána první okrsková besídka. Stavba sice není ani zdaleka dokončena, ale touha přenést všechny svoje aktivity do „vlastního“ byla přece jen silnější a proto: „...dne 21. října rozloučil se Sokol ve schůzi výboru se spolkovou místností a jejím majitelem br. Drápalem a dne 5. listopadu odbýváme první schůzi výboru v naší sokolovně“.

Následující rok je ve znamení vysokého tempa stavebních prací, protože si všichni ve vzácné shodě přejí vybudování důstojného stánku, ve kterém by naplnili svoje sny o sokolských ideálech. V lednu 1926 již jednotka pořádá první ples hojně navštívený nejen svými členy, ale i příznivci Sokola. Termín předání stavby svědčí o tom, že pracovali skutečně usilovně, ale především nezištně, protože tehdejší sokolský kronikář Jakub Dresler po slavnostním otevření sokolovny zapsal pouze: „...tento den nevymizí z naší paměti. Byli jsme zapřaženi celý týden na přípravách a v neděli od časných hodin ráno až do noci. Jelikož jsem se sám také plnou parou této práce zúčastnil, je mým přáním, aby naše sokolovna soustřeďovala a vychovávala zdatné a dobré vlastence a doufám, že nepřestanou ve svém díle, dokud se nesplní heslo Co Čech to Sokol“.

Vzhledem k tomu, že těchto několik skromných řádků nedává skutečný obraz o odvedeném díle, dovolíme si citovat komentáře nezúčastněných pozorovatelů, tak jak byly uveřejněny v několika číslech věstníku Brněnský Sokol od července do září 1926: „...když jednotka neměla možnost vývoje v hostinci, odhodlala se ke koupi bývalé sladovny v Podolí, jež kdysi patřila brněnské kapitule. Koupě byla výhodná, neboť z budov sladovny si upravili pěknou tělocvičnu 10 x 21 x 6 m, vzdušnou a světlou. Při ní je stálé jeviště 5,5 x 9 m se dvěma šatnami. Šatny cvičícího členstva jsou na galerii nad vchodem do sálu. Parketovaná, velice jasná místnost působí vskutku příznivým dojmem. Vedle pěkné tělocvičny zbudovala jednotka ze sladovny též hostinské místnosti. Zbořením jedné budovy získala pak prostranný dvůr, který slouží za cvičiště, na němž bude možno konati i veřejné cvičení. A konečně zbývá jednotě ještě budova, v níž má 15 nájemníků.“

Při úpravě budovy přes 300 let staré bylo třeba mnoho bourati a tu práci konalo členstvo. Peníz, prací členstva ušetřený, hodnotí se částkou 50 000 Kč. Vedle toho každý člen platí týdně 1 Kč daně pro sokolovnu. Nadšení členstva vyjadřuje skutečnost, že daň už dva roky je vším členstvem

správně placena. Vedle daně a práce věnovalo členstvo na sokolovnu též ještě dary částkou 9000 Kč a půjčilo jednotě 27 000 Kč bezúročně na 5 let. Přes to má jednota ještě značný dluh, ale vlastními místnostmi pozvedl se hospodářský život jednoty tak, že dluhu bude brzy rychle ubývatí“.



Budova sokolovny v roce 1930

Stavební práce byly dokončeny a zbývalo tedy to poslední. Připravit důstojný program pro slavnostní otevření sokolovny. Úkolu se společně ujala naše jednota a vedení župy Máchalovy, „...která uložila všemu členstvu našich jednot, aby se zúčastnilo zájezdu ke slavnosti otevření sokoloven v Podolí a Řečkovících, jež bylo stanoveno na 5. září 1926. Jednotu v Podolí navštíví Blažovice, Brno II, Brno IV, Holásky, Horákov, Jiřkovice, Juliánov, Kobylnice, Líšeň, Měnín, Mokrý, Podolí, Prace, Rozenberk-Chrlice, Slatina, Sokolnice, Šlapanice, Telnice, Třebomyslice-Žatčany, Tuřany, Tvarožná, Újezd, Velatice a Židenice, jež sdružují 2435 mužů a 1027 žen, celkem 3462 členstva. Snahou každé jednoty musí býti, aby přivedla co největší počet členstva a dorostu v krojích jakož i hosty, kteří by mohli výsledky naší činnosti shlédnouti“.

Slavnostní otevření proběhlo v určený den podle stanoveného programu a pod přísným pohledem zpravodaje věstníku Brněnský Sokol: „...dopolední vylučovací zkoušky, které určily, kdo nastoupí odpoledne, uplynuly hladce a cvičilo při nich 168 dorostenek, 78 dorostenců, 141 žen a 140 mužů. Souhra dobrá, chyby v polohách jednotlivců. Po dopoledních zkouškách konána slavnostní valná schůze za přítomnosti zástupců župního předsednictva, sokolských jednot a představenstva obce. Pozdravné dopisy mimo jiné zaslaly župa Máchalova, Milíčova a Dolnorakouská z Vídně.

Odpolední průvod byl mohutný i pestrý a čistoučká vesnička, která se na sokolskou slavnost pěkně vystrojila, jistě pěknějšího zde neviděla. V průvodu bylo zařazeno v kroji 164 dorostenek, 92 dorostenců, 127 žen, 423 mužů, 57 žáků a 34 žákyň. V občanském šatě 240 dorostenců a mužů, 80 dorostenek a žen, 63 děv v národních krojích a 5 členů selské jízdy, kteří zakončili malebný průvod, čítající 1285 účastníků (pozn.: v té době žilo v Podolí asi 1300 občanů).



Budování přísálí sokolovny (1972)

Odpolední cvičení začalo přesně v určenou hodinu. Obsahovalo až na hrazdu židenických čísla sletová, která následovala rychle za sebou. Prostná cvičilo 171 dorostenek a bylo to číslo nejlepší, pokud se týká správnosti poloh, zákrytu i souhry. Po jejich odchodu nastupuje 88 dorostenců. Cvičeno dobře, s chutí, až na menší chyby jednotlivců, kteří rušili zákryt i souhru. Dalším číslem pořadu byla sletová prostná žen. Cvičilo jich 141. Cvičení ukončilo 180 mužů svými jedinečnými, uchvacujícími prostnými. Cvičeno dobře, při dobrém zákrytu. Celkový posudek uspokojivý. Zájezd se plně zdařil a přinese obětavým pracovníkům podolským jistě vzpruhu a posily k další práci“.

Slavnostní otevření sokolovny se plně vydařilo a členové jednoty mohli od tohoto okamžiku uskutečňovat svoje spolkové aktivity ve vlastních prostorách bez závislosti na vnějších okolnostech. Čistý zisk 18 000 Kč, který přinesla akce při slavnostním otevření sokolovny, byl sice vydatnou vzpruhou do dalších dnů, ale bylo třeba ještě vykonat mnoho práce, aby byly dluhy splaceny a stavba mohla být předána dalším generacím bez finančních závazků.

I toto se po určitém čase podařilo a tak se sokolovna stala místem, které až do dnešních dnů bylo svědkem mnoha sportovních, kulturních, společenských a dalších akcí. Místem natolik významným, že dnes občané naší obce chápou sokolovnu jako něco bytostně vlastního. Je zřejmé, že se očekávání občanů splnila a přispěla k jejich spokojenosti.

Od otevření sokolovny do dnešních dnů uplynula dlouhá doba, vyplněná neustálou prací na adaptacích a údržbě budovy. Již na konci druhé světové války bylo nutné vynaložit velké úsilí, aby sokolovna mohla opět sloužit svým účelům. Byl tak odstartován dlouhý řetězec dobrovolných akcí, které díky obětavým funkcionářům, členům a příznivcům postupně přinášely mnohá zlepšení pro stále náročnější požadavky na její provoz. Připomeňme některé z nich: oprava vyhořelé části jevištního portálu, probourání stropu jeviště a zvýšení jevištního prostoru až po střechu (1947), podsekání a izolace venkovního zdiva sálu (1955), nová parketová podlaha v sále včetně

podkladního betonu a kanálu pro rozvod ústředního topení (1956), vybudování kotelny pod jevištěm a zřízení parního ústředního topení (1957), generální oprava střech nad sálem i restaurací včetně přelaťování a výměny krytiny (1968), nová elektroinstalace na jevišti a nový jevištní rozvaděč s 21 okruhy a traforegulací (1969), rekonstrukce zbývajících elektroinstalací v budově (1970).



Sokolovna v roce 1975

V letech 1971-1974 bylo nákladem 700 000 Kč vybudováno přísálí. Realizace této stavby, prováděné v akci „Z“, byla technicky velmi náročná. Spočívala ve vybourání části restaurace, vybourání obvodové zdi souběžné s dvorem sokolovny, vybudování rozsáhlého sociálního zařízení, vstupní haly, pohodlného schodiště do I. patra, šatny pro veřejnost při pořádání společenských akcí, zasedací místnosti a spojovací chodby pro přístup ke kotelně a za jeviště. Realizací přísálí přístupného přímo z tělocvičny byla výrazně zvýšena kapacita sálu. Rekonstrukcí ústředního topení na teplovodní a instalací klimatizace byl celý objekt značně modernizován a spolu s rozšířením budovy byly veřejnosti předány důstojné prostory pro pořádání sportovních a společenských akcí. V následujících letech byl vybudován nový strop v místnosti za jevištěm, nová střecha nad touto místností, venkovní fasáda budovy sálu a vstupního traktu (1976), přístavba sprch a šatny (1978), generální oprava restaurace, nová elektroinstalace, omítky podlahy, vymalování a nátěry (1979), dvorní fasády a nátěry (1980), výměna střešní krytiny nad restaurací a sokolovnou, instalace hromosvodu (1986-1988), výměna oken za kopilitové bloky (1988), rekonstrukce podlahy tělocvičny (1991), rekonstrukce restaurace včetně vybudování nového sociálního zařízení (1992), plynofikace kotelny (1996).

Další mimořádnou akcí, prováděnou v období 1997-1998, byla přestavba sokolovny, jejímž cílem bylo dosažení regulérních rozměrů pro pořádání sálových sportů, zejména basketbalu a volejbalu. Vybouráním podélné obvodové zdi proti přísálí a otočením prostoru tělocvičny tak, že to co byla dříve délka, je dnes téměř šířka, bylo požadovaného záměru dosaženo. Kritickým bodem přestavby bylo vyřešení konstrukce zastřešení s podchyčením stávajícího stropu a vazby. Poradila si s tím firma Mostárna Hustopeče.



Rozšíření sálu sokolovny v roce 1998

V roce 2006 byla vypracována projektová dokumentace na rekonstrukci zadního traktu sokolovny a vybudování nových šaten podle návrhu bratra Jaroslava Lorence. Společně s tím byl zpracován projekt podvojně kanalizace. V roce následujícím (2007) byla zkolaudována podvojná kanalizace i úspěšná rekonstrukce WC.



Sokolovna v roce 2007

Pro možnost pořádání společenských akcí byla v roce 2009 sokolovna vybavena stoly a židlemi, zakoupenými bratrem Jiřím Lorencem. V témže roce byla provedena první etapa rekonstrukce kotelny včetně rozsáhlé úpravy topného systému sokolovny.

V roce 2012 byly pořízeny dvě vzduchotechnické jednotky Lersenů. Tím bylo dosaženo posunu tepelného komfortu na vyšší úroveň, možnost vytopit sál na požadovanou teplotu 18 °C během dvou hodin. Poprvé v 66leté historii dochází v zimních měsících k situaci, kdy hráči prosí, aby se již netopilo. V rámci aktivit basketbalového svazu bylo instalováno mechanické snižování košů pro potřeby družstva mini žáků, čímž skončilo pracné zavěšování košů. Díky sponzorskému daru bratra Pavla Rafaje byly pořízeny a instalovány gymnastické kruhy.

Rok 2013 patřil zahájení rekonstrukce zadní části sokolovny, která do té doby sloužila jako sprchy a posilovna. Jednalo se o dlouhodobě plánovanou akci a výsledek desetiletého úsilí při zajišťování finančních prostředků. K realizaci byla vybrána firma Salora bratra Jaroslava Lorence. Celkové náklady rekonstrukce byly bezmála 750 tisíc Kč. Výsledkem je podoba zadního traktu, jak jej známe dnes, a rekonstrukce bezpochyby přispěla ke zvýšení komfortu i kultury prostředí. Roku 2014 byla vybudována šatna pro rozhodčí, bylo zveleběno vnější prostranství sokolovny a instalována digestoř nad ohništěm v sokolském dvoře. V roce 2015 pokračovaly práce na vnějšku sokolovny. Byly vyměněny špatné krovy, úžlabí, střecha nad záchody, okapy, zateplena fasáda ve dvoře a vyměněna okna v předsálí a galerii.



Nový vstup do sokolovny po rekonstrukci v roce 2013

Rok 2017 byl důležitý svým odkazem k tradičním hodnotám i vzkazu dalším generacím - byl restaurován náš spolkový prapor a stuha. Na restaurování praporu se podařilo zajistit potřebných 120 tisíc Kč, přispěl Jihomoravský kraj, Česká obec sokolská, MŠMT a občané Podolí. Veřejnosti byl prapor slavnostně představen v dubnu roku 2018.

V roce 2018 bylo dosluhující výbojkové osvětlení nahrazeno výkonnějšími LED světly, která byla nově rozmístěna a doplnila méně osvětlenou část sálu. V roce 2019 proběhla zřejmě nejzásadnější rekonstrukce posledních let, a to výměna parket v sále sokolovny. Samotný rozsah investiční akce spočíval v demontáži parket až do úrovně záklopu odpružené konstrukce podlahy z roku 1998, jejíž stav byl zcela vyhovující pro budování nové podlahy. Byla instalována nová vrstva podkladových

OSB desek a nalepeny vrstvené parketové lamely. V přísálí byly parkety nahrazeny vinylovou podlahou. Souhrnný účet za tuto akci činil 1,28 milionu Kč.

I s ohledem k výše uvedeným akcím, jejich rozsahu a vynaloženým nákladům na sportovní činnost, opravy a investice (od roku 2003 v částce převyšující 8 milionů Kč) pevně věříme, že podolský Sokol prokázal kvality řádného hospodáře.



Sál sokolovny po výměně parket v roce 2019



Sokolovna v roce 2020

Kultura a vzdělávání v Sokolu Podolí

Základní myšlenka, na které byl spolek Sokol založen, spočívala především na harmonickém rozvoji těla a ducha. Proto bylo o duchovní rozměr spolkové činnosti pečováno již od samých počátků sokolského hnutí. Tímto úkolem býval pověřen ten, kdo sám splňoval přísná kritéria v oblasti vzdělání a morálky. Naše jednota měla štěstí, že v této oblasti působili také ředitelé místní školy, tedy kvalifikovaní vzdělanci, jako např. Antonín Lang nebo Jan Sklenář. O významu této funkce svědčí skutečnost, že v hierarchii spolku byl vzdělavatel uváděn na třetím místě za starostou, náčelníkem a náčelnicí. **Vzdělávací sbor** a jeho práce měla velkou zásluhu na tom, že nejen v tělocvičné jednotě, ale i v obci přibývalo lidí s větším kulturním a společenským rozhledem. Pořádaly se nejrůznější akce, při kterých nejen členové spolku, ale i ostatní občané mohli vyslechnout celou řadu přednášek a proslovů zaměřených na aktuální témata z oblasti morálky, kázně, historie a vlastivědy.



Lucifer – opereta uváděná ještě pod širým nebem (1921)

V počátečních letech trvání spolku osvětová činnost rozvíjela především při společných výletech do blízkého okolí (např. Borky, Pindulka). Nechyběla při nich hudba, zpěv, národní kroje a občerstvení. Potvrzuje to zápis ze schůze výboru, na které bylo schváleno: „...uspořádat 26.června 1904 výlet do Borků. Hudbě povoleno vyplatiti 38 korun bez piva, vstupné 22 haléřů, taneční známka 30 haléřů. Pivo obstará jednota ve své režii od bratra Švábenského, který půjčí sklenice a dá jednotě 4 koruny z hektolitrů. Ostatní přípravy dány bratrům z výboru na starost“.

Výstavbou sokolovny se situace při pořádání osvětových a kulturních akcí výrazně změnila. Odpadlo složité dojednávání při pronajímání místností a spolková činnost se proto mohla rozvíjet v daleko větším rozsahu. Jen využití nového sálu pro pořádání zábav a plesů přineslo nesrovnatelně kvalitnější prostředí, než mohly nabídnout dosud využívané prostory místních restaurací. Také dvůr sokolovny se stal vhodným místem pro pořádání mnoha společenských akcí.

K vhodným doplňkům vzdělávacích programů patřila také četba. Sílu tištěného slova si výbor jednoty plně uvědomoval, a proto v dobách, kdy kniha byla dostupná především majetnějším vrstvám, cítil povinnost zajistit svým členům i tento zdroj poznání. Proto již v prosinci 1900 na schůzi výboru: „...bratr Rafael Vrba dává návrh by se zřídila odborná **sokolská knihovna**“. Návrh byl přijat, a u místního stolaře „bratra“ Topinky byla objednána skříň na knihy a divadelní věci. Od této chvíle byla knihovna pravidelně doplňována (v roce 1903 již 176 svazků) a jména početných dárců

byla pečlivě evidována v zápisových knihách výboru jednoty. Výbor se při svých schůzích zajímal nejen o stav knihovny, ale také o její finanční přínos, protože ten umožňoval nákup dalších knih. Knihovna byla také pravidelně doplňována několika časopisy a plnila svoje poslání až do prosince 1948, kdy byla převedena do obecní knihovny.

Vedení tělovýchovné jednoty se však nespokojilo pouze s tradičními formami vzdělávání. V duchu doby hledalo a svým členům také přinášelo nové poznatky prostřednictvím technických novinek, které se v té době objevily na trhu. Proto již v roce 1911 byly pořádány přednášky „...doprovázené obrazy světelnými“. Bylo to v době, kdy obec musela ještě tři roky čekat na zavedení elektrického proudu. V roce 1928 zřídila tělovýchovná jednota Sokol **kino**, které zahájilo svůj provoz promítáním němých filmů. Postupem času, jak rostla popularita filmových představení, bylo promítáno v sobotu večer, v neděli odpoledne i večer a ve středu večer. Po roce 1949, v rámci reorganizace tělovýchovného hnutí, byla správa kina převedena do působnosti organizace Československý státní film, který později předal provoz kina bývalému Místnímu národnímu výboru v Podolí. Po zahájení televizního vysílání a s jeho postupným rozšiřováním dochází k pozvolnému úbytku návštěvníků kina, jeho provoz se stává ztrátovým, a tak je rozhodnuto na konci roku 1979 promítání ukončit. Po dlouhých jedenapadesáti letech tak skončila jedna významná kapitola z kulturních dějin obce.



Členové divadelního souboru po představení hry Svatba v Malinovce (1958)

Dalším významným krokem na kulturním poli bylo rozhodnutí spolku Sokol založit **divadelní odbor**, který také pod názvem **zábavní odbor** dokázal po dlouhých třiašedesát let přinášet svým členům a spoluobčanům divadelní představení a zábavné programy nastudované ve vlastní režii a produkci. Byl založen při vzniku jednoty v roce 1900, a již v tomto roce je zapsána první zmínka o pořádání divadelního představení. Výbor jednoty zřejmě velmi brzy pochopil, jak důležitým prvkem v práci souboru je podpora motivace, a tak na své schůzi v prosinci 1904 stanovil, aby „...pro příští divadelní představení obdržel každý ochotník při hlavní zkoušce půl litru piva“. Divadlu bylo přáno i jinak. V roce 1907 byl zakoupen za 1200 korun hrací automat jako náhrada za kapelu. Divadelní soubor a později také loutková scéna (1923) se spoluobčanům odměnila tím, že ve svých plodných letech dávala i více než tři divadelní představení ročně. Jistě i dnes

se najde dost pamětníků, kteří si vzpomenu na nastudování operety Z českých mlýnů (1955) a her Muziky, muziky (1956), Lesní panna (1957), Svatba v Malinovce (1958) a na poslední divadelní představení Cínový voják (1962). Ochotnická scéna T.J. Sokol byla na velmi dobré úrovni. Potvrdilo to i vítězství v okresní soutěži s Čapkovou hrou Matka, které jí dalo možnost představit se na celostátní soutěži v Hronově. Technické důvody však tomuto vystoupení zabránily. Souběžně s divadlem pořádal divadelní odbor zábavné pořady, především nezapomenutelné Silvestry. Poslední z nich (1963), byl také poslední akcí nastudovanou a režírovanou vlastními silami. Kulisa televizní obrazovky, která tehdy rámovala portál jeviště se ukázala jako prorocky přesný symbol nastupující doby.



Pohádková hra „O Sněhurce a sedmi trpaslících“

Důležitou složkou kulturních aktivit byl již od počátku založení spolku **pěvecký sbor**. Působení sboru je sice v zápisových knihách zmiňováno jen občas, ale jeho přínos pro spolkovou činnost byl velmi významný. Od konce roku 1953 působil v jednotě také **Valašský kroužek**, který svoje umění několikrát předvedl při zahájení sokolských plesů.

V polovině sedmdesátých let opět dochází k oživení kulturní činnosti. Skupina nadšených členů jednoty vycítila zájem spoluobčanů o hudební vystoupení předních souborů a sólistů, a uspořádala řadu koncertů, na kterých představila Helenu Vondráčkovou, Waldemara Matušku, Moravanku, Plavce a Zelenáče. Vždy vyprodaný sál a mnoho hostů ze širokého okolí bylo přesvědčivým důkazem správné volby a organizačních schopností pořadatelů.

Profesionální pojetí kultury šířené pohodlnými sdělovacími prostředky však zvítězilo i v naší obci, a tak se dnes sál sokolovny zpravidla zaplní jen při tanečních zábavách a plesích.



Tělocvičná činnost a oddíl všestrannosti

Jednou ze zásad přijatých u kolébky sokolského spolku byla tělesná zdatnost, která pronikla do všeobecného povědomí také jako tělocvik. K jejímu naplnění byl po dlouhá léta propracováván komplexní systém tělesných aktivit, které byly kombinací cvičení „prostrných“, vedoucích ke koordinaci pohybu při kolektivních vystoupeních, a cvičení na nářadí, které se stalo symbolem odvahy a všestranné zdatnosti.

Aby celý tento systém neustrnul a stále vykazoval známky růstu, byl načasován tak, aby podchytil zájem cvičících a dal jim možnost vyniknout a předvést svoji připravenost na vrcholové akci. Touto událostí byl všesokolský slet a později spartakiáda. Ukázalo se, že pro tato vystoupení je optimální určitá časová perioda. První rok po akci byl věnován relaxaci a ty následující již byly zaměřeny k nácviku nových programů pro další vystoupení. Období mezi slety vyplňovala vystoupení připravovaná jako veřejná cvičení nebo tělocvičné besídky. A protože spolková činnost vždy překračovala hranice obce, prezentovali se naši členové velmi často nejen ve Velaticích, Horákově, Tvarožné, Pozořicích, ale i v jiných jednotách.

K těmto stykům pomáhala organizační struktura spolku Sokol, protože jednoty byly sdružené do okrsků a ty dále tvořily vyšší celek – župu.

I dnes stojí za ocitování výstižný popis tělocvičné besídky, který pro časopis „Brněnský sokol“ napsal dne 25.3.1926 vzdělavatel Sokola Podolí, učitel Jan Sklenář: *„...na oslavu 76. narozenin prezidentových pořádala jednota tělocvičnou besedu jako ukázkou ruchu tělocvičného v roce sletovém. V zahajovacím proslovu pojednáno o příkladném životě Masarykově a o významu sletů všesokolských. V pořadu besedy střídala se tělocvičná čísla všech složek s recitacemi žactva a dorostu. Žactvo provedlo velmi zdařile Malého cvičitele a Kozáčka. Také žačky bystře zacvičily čtyři oddíly prostrných. Dorostenky správně provedly čtyři oddíly prostrných VIII. sletu. Skoky 11 dorostenců přes kozu a současně koně na šíř provedeny byly hbitě. Důkladnější průprava a přísnější výběr cvičenců mohl by tu lépe prospěti. Muži celkem dobře zacvičili na bradlech. Také ženy předvedly čtyři oddíly prostrných bezvadně. Dorostenky zacvičily nato švihadla; hbité tempo zavinilo nestejnost poloh. Velmi se líbila symbolická „Slovenská hymna“, již muži rázně a přesně zacvičili. Stupňovaný zájem diváků vyvrcholil v pohádkovém Reji rusalek. Význam scény byl nejprve vysvětlen. Scéna se líbila tak, že musela býti opakována. Jest naděje, že bratři i sestry svornou a obětavou prací brzy ukáží, proč si postavili novou sokolovnu.“*

V citovaném článku stojí za povšimnutí kritický pohled, který zhodnotil předvedené vystoupení. Toto přísné měřítko platilo vždy a bylo základem pro dobré výsledky nejen při cvičení, ale i pro celkovou práci jednoty.

Po druhé světové válce se pozvolna opouští naučná a výchovná část „besídek“ a jsou připravovány „veřejné cvičební hodiny“, zaměřené především na předvedení výsledků tělovýchovné činnosti. Žačky zpravidla předváděly tanečky a hry, žáci přeskoky a hry se soutěživými prvky. Dorostenci cvičili na vysoké koze, koni a na bradlech. Dorostenky se zaměřily převážně na cvičení spojená s koordinací pohybu, a proto se věnovaly švihadlům, tanci a rytmice. Muži volili prestižní nářadí jako bradla, kruhy a hrazdu, ženy potom bradla o nestejně vysoké žerdi a rytmická cvičení. V každé ze všech uvedených složek cvičilo 10 až 20 cvičenců.

Postupem času a vlivem vzrůstající obliby kolektivních sportů se okruh používaného nářadí stále zužoval, až pouze ženské složky držely tradici cvičení tak, aby mohla být uplatněna při pozdějších

celostátních spartakiádách. Cvičení žen v tomto období doplňovalo populární „cvičení rodičů s dětmi“.



Cvičení rodičů s dětmi v roce 1980

Období 1976 – 2003

Důležitou etapou činnosti Sokola v Podolí bylo období mezi lety 1976–2003, které je charakterizováno opětovným rozmachem cvičení. Odbor Základní a rekreační tělesné výchovy (ZRTV) byl řízen prostřednictvím náčelníka, náčelnice a cvičitelského sboru, který na svých pravidelných schůzích organizoval veškeré cvičební aktivity naší T.J. Tři z podolských cvičitelek dokonce vykonávaly různé funkce při okresním výboru ZRTV.

Vyjmenovat všechny pořádané akce by bylo vyčerpávající, a tak stojí za připomenutí alespoň ty, které se vryly do paměti nejvíce: novoroční běh, turistické neděle, lehkooatletická olympiáda, plnění odznaku zdatnosti, okresní přebory v lehké atletice a orientačním běhu, vysokohorská turistika, plavání (pravidelné výlety do kryté haly ve Vyškově), spoluúčast na basketbalových soustředěních u Muchovy boudy, lyžařské zájezdy a závody.

Za zvláštní zmínku stojí spartakiádní nácvičky a s nimi spojená vystoupení nejen na okresních spartakiádách v Horákově a Zbýšově, ale také na celostátní spartakiádě v Praze na Strahově. Podolský Sokol byl pravidelným účastníkem celostátních spartakiád, kdy se na III. celostátní spartakiádě (1965) účastnilo pět cvičenek, na IV. československé spartakiádě (1975) sedm žen, na V. československé spartakiádě (1980) čtyři cvičenky s výběrovou skladbou a pět žen, a na VI. československé spartakiádě (1985) dokonce čtrnáct žen. Přípravy i rozsah VII. československé spartakiády v roce 1990 silně ovlivnila Sametová revoluce a spartakiáda tak proběhla s pozměněným názvem „Tělovýchovné slavnosti“, tentokrát již bez podolské účasti mezi cvičenci.



Podolští cvičenci na 1. celostátní spartakiádě v roce 1955



*Před spartakiádou (1975). Dole zleva: Jarka Langová, Lída, Marie a Nad'a Truksovy Nahoře zleva: Božena Kukletová, Zdena Richterová, Eva Fišerová, Ivana Buryšková, Lída Ševčíková.
Postava vzadu: Josefa Chlupová.*

Novoroční běh měl vždy propagační ráz. V prvních ročnících byl charakteristický masovou účastí běžců všech věkových kategorií, bohužel přes počáteční hojnou účast zájem běžců postupně upadal, až v roce 2000 úplně zanikl. Symbolikou dřívějšího novoročního běhu zůstává alespoň procházka po původní trase.

Lehkoatletická olympiáda byla neodmyslitelnou součástí plnění odznaku zdatnosti a kvalifikací na okresní přebory v lehké atletice. V letech 1979 a 1981 reprezentovali podolští závodníci náš okres na krajských závodech.

Veřejná cvičební hodina patřila k vrcholům cvičebního roku. Tyto hodiny sloužily k prezentaci jednotlivých družstev ZRTV na veřejnosti. Plný sál diváků vždy vytvořil atmosféru podporující výkony cvičenců, kteří právem sklídili velké ovace publika.

Orientační běh byl organizován v rámci jednoty i s pravidelnou účastí v okresních přeborech konaných v líšeňském Mariánském údolí. Úspěchem podolských cvičenců byla opakovaná reprezentace našeho okresu na krajských závodech.

Lyžařské závody jsou spojeny dobami minulými, kdy i v Podolí bylo dostatek sněhu k závodům ve sjezdu. Za zmínku stojí i lyžařský zájezd do Čenkovic a na Lopeník.

Vysokohorská turistika měla i podle názvu vysoko položené cíle. Opakovaně zdolávaným vrcholem byly Roháče (3x), pro které bylo využíváno zázemí Sokola v Bílovicích jako turistické základny. Dalšími turistickými cíli byly Krkonoše (Labská Bouda), Malá Fatra (Vrátná dolina) a Šumava.

Plavání slavilo velký úspěch v období 1980 až 1987. V zimních měsících byly pořádány autobusové výlety do krytého plaveckého bazénu v nedalekém Vyškově. Byla to společná akce s obcí Velatice s hojnou účastí členů podolského Sokola, občanů Podolí i Velatic.

Bohatou členskou základnu v tomto období tvořili členové cvičení rodičů s dětmi, starších a mladších žákyň, žáků, dorostenců a žen. Vystřídala se i celá řada cvičitelů, někteří z nich vydrželi jen krátce, ale mnozí pracují dodnes – Jiří Březa, Staňka Březová, Alena Bečková, Eva Fišerová, Draha Rudolecká (roz. Fišerová), Kristýna Pražáková, Jiřina Pražáková, Hana Richterová (roz. Obenausová), Draha Rafajová, Petra Schardová (roz. Rafajová), Jarka Langová (roz. Vaňharová), Liba Vlachová, Mirka Lípová, Pavlína Vojtěchová (roz. Eliášová), Věra Yunisová (roz. Sýkorová), Václav Liška, Vilém Sitte, Arnošt Obenaus, Zdena Richterová, Jan Richter, Eva Greplová (roz. Hodaňová), Lenka Obenausová, Jana Richterová, Lída Klemšinská, Květa Pouchlá, Jan Svoboda...

Období po roce 2003 po současnost

Ustavující valná hromada z 20. ledna 2003 rozhodla o vstupu do České obce sokolské a naše jednota se tak stala součástí Sokolské župy Dr. Jindry Vaníčka. Změnil se název z tělovýchovné jednoty (zkráceně TJ – uváděno bez teček) na tělocvičnou jednotu (zkráceně T.J. – uváděno s tečkami), proto se také čtenář almanachu setkává s oběma zkratkami TJ a T.J. Tělocvičná činnost Sokola však i přes formální změny pokračovala dál v zajetých kolejích. V sokolském oddílu všestrannosti probíhalo cvičení rodičů s dětmi, žákyň, žen, senierek, kondiční gymnastika, sálová kopaná, turistika a dříve i volejbal, který v roce 2011 přešel ze Sokola na podolskou sportovní halu.

Čas postupně přinášel změny. Zanikly některé původní oddíly, např. **kondiční gymnastiky**, ale vytvořily se nové, jako **aerobik** v roce 2005 (vydržel 3 roky), **břišní tance** a **cvičení žáků** v roce 2011 (vydržely 2 a 3 roky). Novodobou renesanci zaznamenal oddíl **stolního tenisu**, který v roce 2016 navázal na svoji činnost v padesátých letech. Dnešní tým se zformoval kolem rodiny Lorencových a tvoří ho 10 členů. Stolní tenis se aktuálně hraje pravidelně, nutno podotknout, že na rekreační úrovni, ale těší nás přibývajícím zájem nových členů i úroveň našeho sportovního vybavení.

V loňském roce oddíl zaznamenal první sportovní konfrontaci na Svatomartinském turnaji, pořádaném spolkem Podoláci v prostorách sportovní haly v Podolí. Nejlepším hráčem z našich řad byl Jaroslav Lorenc mladší, který se umístil na 4. místě.



Oddíl stolního tenisu v roce 2017

Po oddělení podolské kopané od Sokola v roce 2002 vznikl téhož roku **oddíl sálové kopané**, který dosud provozuje svoji činnost v sále sokolovny. Málokdo dnes ví, že sálová kopaná neboli futsal vznikl v Brazílii původně jako sport fotbalových veteránů – možná i tato myšlenka byla



Oddíl sálové kopané v roce 2014

motivem vzniku oddílu. Sálková kopaná je po celou dobu provozována na rekreační úrovni, oddíl má aktuálně 7 členů.

V září 2017 vznikl v rámci oddílu všestrannosti **soubor lidových tanců pro děti, Sokolíček**. Ve svých začátcích působil pod vedením Mgr. Kamily Pazuchové, během roku se přidala MUDr. Helena Truksová. Sokolíček se skládal především z podolských dětí, avšak od jeho začátku ho navštěvovaly i děti například z Bedřichovic, Šlapanic, Židenic nebo Komárova. Tancovala zde ve větším počtu děvčata, ale každý rok měli i chlapci svoje taneční zástupce. Prvním veřejným vystoupením byla slavnost zrestaurovaného podolského sokolského praporu, kde děti krásně zatančily a zazpívaly. V různých letech se složení měnilo, avšak zůstávali i stálí tanečníci.



Soubor lidových tanců Sokolíček při vystoupení v DPS Podolí (2019)

V druhém roce se Sokolíček svým vystoupením přidal také k akci „Česko zpívá koledy“, zúčastnil se již tradičně (druhým rokem) svým vystoupením na Folklórním odpoledni v Podolí, předtančením zahájil basketbalový Vánoční turnaj a předvedl pásmo tanců a lidových říkadel pro podolské seniory v DPS. V roce 2019 se soubor otevřel i dětem mladším pěti let, což do této doby nebylo. Zájem byl tak velký, že se ze současného souboru oddělil soubor nejmladších tanečníků a tanečnic s názvem „Kuřátka“. Tréninkové hodiny byly rozděleny na mladší a starší, část jich byla spojená, aby se mladší mohli učit od starších a část oddělená, aby starší mohli nacvičovat složitější pásma, jako např. Moravskou besedu. V roce 2019 se do řad trenérek přidala i bývalá učitelka MŠ Mgr. Gábina Vágnerová. Veškerá činnost souboru je podporována nejen ze strany Sokola, ale i ze strany občanů Podolí. Paní Pavlína Macková ušila dětem krásné kroje, které se skládají ze spodničky, červené sukně a bílé zástěrky, chlapcům ušila černé kalhoty. Bez její práce by na naše veřejná vystoupení nebyla taková pěkná podívaná. Snad vydrží zájem i nadšení dětí, trenérů, rodičů i podolských občanů.

Sokolské tanečnice a tanečníci: Barbora Pazuchová, Kateřina Pazuchová, Roman Pazucha, Veronika Klieštková, Markéta Přikrylová, Kateřina Bečková, Marek Bečka, Vendula Vlachová, Adéla Vlachová, Barbora Soukupová, Helena Bromiley, Michael Bromiley, Ondřej Holčák, Baara Aljabr, Eliška Procházková, Eliška Tomášková, Josef Tomášek, Tobiáš Plaček, Julie Fišerová, Prokop Fišer, Martin Poláček, Aneta Kuncová, Markéta Tauberová, Viktorie Šebková, Kristýna Stružková, Amálie Stružková, Amálie Sušková, Vendula Virglová, Daniel Neužil, Dominik Olexa, Tatiana Kandová, Martina Alma Houžvičková, Jan Plaček, Leonard Havliš, Albert Havliš, Julie Truksová

Stálíci mezi historickými i dnešním oddíly je **oddíl turistky**, který se pyšní velkou tradicí. Nejedná se sice již o vysokohorskou turistiku, ale nasazení členů při výletech do blízkého i vzdálenějšího okolí zůstává značné. Výjimkou nejsou ani výlety do českých končin (Šumava, Krkonoše, Český ráj, České Švýcarsko) nebo k zahraničním sousedům (Slovensko, Rakousko).

Oddíl všestrannosti je každoročním pořadatelem **lehkoatletické olympiády** na dvoře sokolovny. Děti všech věkových kategorií mají možnost poměřit síly se svými vrstevníky ve sportovních disciplínách – skok daleký, skok z místa (pro menší děti), hod kriketovým, popř. tenisovým míčkem (opět podle věku dětí), sprintu a vytrvalostním běhu. Po vyhlášení výsledků jednotlivých věkových kategorií přichází na řadu zřejmě nejoblíbenější část závodů, opékání špekáčků.

Orientační běh byl i s ohledem na stejný závod pořádaný místními hasiči nahrazen **turistickou vycházkou**. Vycházka se postupně dostala pod kůži dětem i jejich rodičům, a tak jsme letos za velké účasti uspořádali již 3. ročník. Navštívili jsme Horákovský hrad, Staré zámky a zbytky hradu Vildenberk u obce Pozoříce.

Akcí, která pravidelně uzavírá kalendářní rok, je **Vánoční šestiboj** v sále sokolovny. Děti soutěží na šesti stanovištích – skok v pytli, hod na cíl, závody na šlapadlech, střelba na branku, šplh po žebřinách, hod talířem a mimo soutěžní přetahování lanem.



Vánoční šestiboj v roce 2019

V rámci župy Dr. Jindry Vaníčka se každoročně účastníme župních přeborů v plavání a lehké atletice. Šikovnost našich dětí dokazují pravidelná umístění na předních příčkách, a tak můžeme mít dobrý pocit z dobře odvedené práce s dětmi. Naši dospělí rádi chodí na **župní turistické akce**.

Oddíl všestrannosti od roku 2003 pracoval pod vedením náčelnice Lenky Obenausové, která své povinnosti vzorně vykonávala až do konce roku 2017, kdy ukončila své působení ve výboru jednoty. Od této doby se nám bohužel nepodařilo získat novou náčelnici a veškeré povinnosti, spojené s funkcí, převzala členka výboru sestra Draha Rafajová. Během uplynulých sedmnácti let od roku 2003 se v oddílu všestrannosti vystřídal mnoho cvičitelů a patří jim velký dík za spoustu hodin strávených v sokolovně. V rámci cvičení rodičů s dětmi jako cvičitelky působí Lída

Klemšinská, Draha Rafajová, Marie Sittová, Markéta Šmerdová, Alena Rovná, Jana Pytelová, Zuzana Horáčková, Kamila Pazuchová, Iva Fišerová, Monika Flekačová, Simona Kvochová, Olga Přerovská a Klára Sýkorová. Cvičitelky žákyní – Eva Fišerová, Lenka Obenausová, Simona Kvochová. Cvičitelky žen – Liba Vlachová, Draha Rafajová, Pavla Bečková. Cvičitelky seniorek – Zdena Richterová (od roku 1956 do roku 2016), Miloslava Velanová. Cvičitelka žactva – Liba Velanová. Cvičitelky Sokolíčku – Kamila Pazuchová, Helena Truksová. Cvičitelka aerobiku – Vladka Voroninová. Cvičitelka kondiční gymnastiky – Petra Šperková. Vedoucí volejbalu – Pavel Bureš, Miloš Lorenc, Vítězslav Laichman a Jana Blažková.

Nesmíme zapomenout ani na přispívající členy T.J., kterými jsou bývalí aktivní sportovci. Děkujeme jim za jejich finanční i morální podporu činných členů naší jednoty. Při vzpomínání na doby minulé je vždy obtížné si vybavit všechny osoby, které svým přičiněním přispěly, proto se omlouváme všem, které jsme uvést zapomněli.



Oddíl žen v roce 2019



Oddíl seniorek v roce 2019



V roce 1945 získává v Podolí první osobní kontakty nový občan Ivan Moravec, jehož jméno bude později nerozlučně spojováno s osobností aktivního sportovce a neúnavného organizátora sportovního a společenského života obce. Ze svého předchozího působení v Sokole Brno I a Brno II přináší okouzlení novou hrou – basketbalem. Nachází zde partu mladých sportovců, kteří se rozhodnou, že nový sport vyzkouší. Členové výboru, v duchu tradic Sokola, povolili pořídit potřebné sportovní zařízení, a tak basketbal v Podolí dostal svoji velkou šanci. Ivan Moravec vzpomíná: „...první koše byly zcela jednoduché. Pro jejich zhotovení jsem získal členy Sokola Karla Diváckého a Josefa Kudláčka st., kteří byli vyučení truhláři. Jako dnes vidím čtyřkolový vozík, se kterým jsme jeli na místní pilu pana Komínka ve Valše, kde jsme koupili u pana Arnošta Mertla hřebíky a na dvoře sokolovny jsme zhotovili první koše. Desky jsme přišroubovali přímo na trámy a ty zabetonovali do země. První obroučky, pochopitelně bez sítěk, zhotovil Josef Plch,

který pracoval jako zámečnický v První brněnské strojírně“.

Basketbalové družstvo v roce 1948

První podmínky pro hru, jako konstrukce košů zabudovaná přímo do okraje hrací plochy, pískový povrch hřiště nebo kožené šněrovací míče by dnes většinu začínajících spíše odradily, ale tenkrát se přes všechny tyto technické nedostatky a potíže basketbal nejen uchytil, ale získával stále více příznivců. Pokud jen trochu přálo počasí, hrálo se každý den od 15 hodin až do soumraku. Sobota tehdy tvořila součást pracovního týdne, a tak pravá sváteční nálada připadala na nedělní dopoledne, kdy se hrávaly zápasy a pořádaly turnaje. Zlé časy pro basketbalové nadšence však přinášel podzim a zima. Zhoršující se počasí znemožnilo využívání otevřeného hřiště a míčové hry zůstaly stát před zavřenými dveřmi tělocvičny. Do sucha a tepla sálu mohl jen stolní tenis. Ale již na jaře roku 1947 projevil výbor Sokola pochopení a dovolil hrát basketbal i v sále sokolovny. Toto rozhodnutí mělo zásadní vliv na další vývoj basketbalu, protože od této chvíle se mohlo družstvo mužů přihlásit do oficiální soutěže. Zhotovení nových košů, tentokrát již kovové konstrukce, které bylo nutné ze sálu často vynášet, se stalo jen drobnou epizodou.

U příležitosti 50. a 60. výročí založení basketbalu v Podolí byly v letech 1996 a 2006 vydány brožury, které po několika letech sbírání podkladů zachytily historii, výsledky a jména osob spojených s tímto sportem. Podolský basketbal dospěl k dnešní podobě vývojem, který je možné rozdělit do pěti časových úseků.

Založení oddílu a období 1946–1957

V poznámkách a archivních materiálech lze nalézt jména průkopníků, kteří v naší jednotě s basketbalem začínali. Z družstva mužů to byli Ivan Moravec, Karel Divácký, Bohuslav Fazor, Josef Fazor, Bedřich Kukleta, Josef Pavlík, Vladimír Pavlík, František Poláček, Alois Vaňhara, Stanislav Vedra a Jaroslav Zeman.

Po celé toto období hrálo také družstvo dorostenců, které svými výkony bylo důstojným reprezentantem basketbalového oddílu. Výraznou individualitou byl Josef Kroupa, jehož památku členové oddílu stále udržují v živé vzpomínce.

V roce 1952 se k družstvu mužů a dorostenců připojil také tým dorostenek, které si po dobu svého krátkého působení úspěšně vedly v soutěži okresního přeboru.



Družstva basketbalového oddílu hrála střídavě v okresních a krajských soutěžích. Zde je třeba vzpomenout několika významných úspěchů tohoto prvního období podolského basketbalu.

V rámci Sportovních her mládeže v roce 1954 zvítězilo družstvo dorostenců na turnaji celostátního přeboru ve Voděradech u Trnavy. Vítězství znamenalo postup na finálový turnaj dorosteneckého přeboru ČSR v Litoměřicích, kde v těžké konkurenci skončilo na posledním místě.

V roce 1956 uspořádal ÚV TSO Sokol celostátní turnaj košíkové dorostu a dospělých. Družstvo dorostenců nastoupilo v Sadské u Prahy a obsadilo druhé místo. Muži hráli turnaj v Sedleci u Benešova, kde pro naši T.J. získali také druhé místo.

Po tomto výrazném úspěchu odešla část hráčů k výkonu základní vojenské služby, někteří aktivní činnosti zanechali a bohatá sportovní aktivita těchto

let pro nedostatek hráčů postupně zanikla.

Družstvo mužů v roce 1952

Druhé období 1959–1964

Po krátké přestávce se okolo Antonína Staňka a Jaroslava Macháčka soustředil kolektiv hráčů, kteří našli chuť opět přivést oddíl do basketbalových soutěží. Družstvo mužů hned v první sezóně vyhrává základní soutěž, postupuje do okresního přeboru, kde končí na druhém místě (Jiří Staněk se stává druhým nejlepším střelcem soutěže) a v kvalifikačním turnaji dostává příležitost vybojovat postup do II. třídy. Této šance využívá, a v těžké konkurenci celků, reprezentujících významná města Jihomoravského kraje, se po dvě sezóny (1961/62 a 1962/63) dokáže v soutěži udržet. Potom sestupuje, odehraje jeden ročník v okresním přeboru, a pro nedostatek hráčů končí závodní (soutěžní) činnost. V tomto období také po jednu sezónu hráli v základní soutěži také dorostenci. Poprvé v historii oddílu začínají trénovat žáci.

Třetí období 1975–1996

Po dlouhých jedenáct let, kdy si oddíl vybíral svůj druhý oddechový čas, se v tělocvičně scházela skupina hráčů, kteří si rádi chodili zahrát, i když to často bylo jen „na jeden koš“. V roce 1975 se družstvo mužů odvážilo přihlásit do soutěže městského přeboru, a toto šťastné rozhodnutí poslalo podolský basketbal na jeho zatím nejdelší cestu. Na soupisce této sezóny jsou jména hráčů: Zdeněk Buryšek, Jiří Čalkovský, František Hodaň, František Horák, Josef Horák, Jiří Jílek, Jiří Křištof, Pavel Rafaj, Antonín Staněk, Rastislav Šimončík a Stanislav Mrázek. Oddíl v této době vedli dva nejzkušenější hráči Antonín Staněk jako trenér a František Hodaň jako předseda a organizační pracovník.

Muži hned po vstupu do soutěže poznali rozdíl mezi závodním a rekreačním sportem. Počáteční série drtivých porážek je spíše stmelila a ani poslední místo v soutěži, které suverénně drželi po celou sezónu, je neodradilo. Vydrželi a hned v příští sezóně byli odměněni umístěním v horní polovině tabulky. Od roku 1979 přechází do okresních soutěží a mužstvo je již postupně doplňováno vlastními odchovanci. Nastávají lepší časy, které se projevují postupem do krajského přeboru (1985/86 a 1987/88), ale pro neregulérní rozměry svého hřiště musí domácí utkání odehrát v pronajatých tělocvičnách. V roce 1999 postavil oddíl do soutěže dvě družstva.

Dorost vstupuje do soutěže okresního přeboru v roce 1980, kde ho sice v prvním ročníku čeká osud mužů, ale na dvě sezóny (1985/86 a 1995/96) si vybojovali účast v krajském přeboru. Podle počtu hráčů byly v některých ročnících v soutěži i dvě věkové kategorie. Od roku 1993 se připravovaly také dívky, dorostenky a žákyně. Již následující rok, šťastnou shodou okolností a s oprávněnými obavami, nastoupily žákyně v soutěži krajského přeboru. Pro začátek nebylo třetí místo od konce tabulky vůbec špatné, dodalo sil i sebevědomí. Od roku 1996 nastupovaly již jako mladší dorostenky. Z tohoto kolektivu také vzešlo několik obětavých pomocnic, které se při organizačním zajištění každého utkání staly nepostradatelnými.

Družstvo žáků bylo postaveno z hráčů, kteří prošli líhní talentů, tzv. „přípravkou“. Poprvé se představili v roce 1977 v Podolí na Turnaji osvobození obce, a v příštím roce již hráli v soutěži městského přeboru. V roce 1980 zvítězili ve sdruženém okresním přeboru, totéž zopakovali v roce 1983 a postoupili do soutěže krajského přeboru. Tento úspěch pomohl týmu k pozvání na turnaje v Jindřichově Hradci, Kralupech nad Vltavou, Nymburku, Jablunkově a na dalších místech. Významného a současně zajímavého výsledku dosáhli v přátelském utkání s dívčím mistrovským celkem ČSSR, Královopolskou strojírnu Brno. Utkání skončilo, i to je v basketbalu pozoruhodné, remízou, 106:106. Dobrou práci při výchově mladých potvrdila skutečnost, že i přes dostatek domácích hráčů startovali v družstvu také žáci z Horákova, Pozořic, Bedřichovic a Slavkova.

„**Minici**“ jsou místní kategorií nejmenších hráčů, u kterých platí, že jsou víc slyšet než vidět.

Veteráni obdrželi na sklonku léta roku 1991 pozvánku k přátelskému utkání v Kobylí u příležitosti dvacátého výročí tamního basketbalu. Do Kobylí odcestovala výprava pamětníků, která se na palubovce po dlouhých letech setkala nejen se svými soupeři, ale nakonec i bývalí podolští hráči mezi sebou. Proto se rozhodli uspořádat turnaj pro hráče, kteří již překročili hranici 35 let. První se pod názvem *Old Gold Boys Cup* uskutečnil v dubnu 1992 v Podolí. Dodnes jsou podolští veteráni považováni za zakladatele těchto pohárových turnajů.

Čtvrté období 1996-2005

Rok 1996 byl rokem jubilejním, basketbal v Podolí oslavil 50. výročí svého založení. Byla to vhodná příležitost k uspořádání veřejné výstavy o historii oddílu na galerii sokolovny. Výstava se konala v říjnu toho roku. Zástupci žáků a žákyň slavnostně položili kytici na hrob otce podolského

basketbalu, bratra Ivana Moravce. Slavnostní den byl zakončen odpoledním posezením s občerstvením pro děti i dospělé, program oslav tematicky doplnil žákovský turnaj basketbalistů. Před zahájením sezóny v roce 1997 byl odsouhlasen záměr na přístavbu sokolovny a tím rozšíření hrací plochy, která do té doby představovala limity pro další rozvoj a růst basketbalu v Podolí. Na podzim roku 1998 byla sokolovna slavnostně předána k plnému užívání. I s odstupem času je třeba poděkovat všem, kteří se o přístavbu zasloužili zejména tehdejšími členům basketbalového oddílu, kteří odpracovali téměř 90 % brigádnických hodin, dále hráčům Miroslavu Koláčkovi a Jiřímu Filipovi za úhradu části potřebného materiálu a odborné práce při přestavbě. Rok 1998 byl významný i s ohledem na partnerský vztah obce Podolí s francouzskou obcí Ay sur Moselle (Poznámka: Ay je vesnice s bohatou historií, která je zmiňována již v římském období. V roce 1992 navázalo Podolí s Ay oficiální partnerství a od té doby se uskutečnilo několik setkání.). Návštěvy ve Francii se účastnila i řada našich malých basketbalistů, kteří si tak mohli užít prohlídku technického muzea v německém Mannheimu, trojrozměrného kina i měst jako Luxemburg, Brusel a Paříž. Sezóna 1999-2000 bude navždy zapsána jako určitý předěl v historii podolského basketbalu. Široká členská základna i dobré sportovní výsledky vyvolaly obecnou diskuzi, jak dál na sportovní cestě. V úvahu přicházely dvě myšlenkově protichůdné varianty. První navrhovala pokračovat v duchu zásad tradičního spolku, věnovat úsilí budování základů, které představují práci s mladými, s vlastními odchovanci i při vědomí, že sportovní výsledky budou proměnlivé a budou odrážet kvality aktuálního kádrů, druhá varianta byla preferovat sportovní výsledky a tomuto cíli podřídit hráčskou soupisku, která by počítala s příchodem mimopodolských hráčů. Uspokojivým řešením byl vznik dvou týmů, týmu „A“, vedeného Pavlem Rafajem, a týmu „B“ vedeného Zdeňkem Buryškem. Z celkové soupisky o 30 hráčích vytvořilo 16 hráčů tým „A“ a 14 tým „B“. Vzájemné soutěžní konfrontace obou týmů vyšly po dvou výhrách ve prospěch týmu „A“.

V sezóně 2000-2001 došlo k dorosteneckému vrcholu sezóny až s jejím koncem, a to účastí na VIII. ročníku ELOV Slovakia Cup 2000 v Žilině. V místě konání startovalo 20 celků ze 6 států (Slovenska, České republiky, Švýcarska, Holandska, Polska a Německa). Týmové umístění na 18. příčce zcela jistě zastínily a vylepšily výkony v individuálních soutěžích. Radek Antonický se účastnil soutěže ve střelbě trojek a probojoval se až do finále. Zlatý hřeb přišel v disciplíně smečování do koše, kdy podolské barvy hájil Jan Odrazil. Svým vzrůstem v porovnání s ostatními soupeři jistě nenapověděl, že se jedná o jeho parketu. Jakmile přišel na řadu, svojí smečí všem přítomným vyrazil dech a po mohutném aplausu si dokráčel pro první místo. Toho roku bylo na basketbalových soupiskách rekordních 90 hráček a hráčů ve všech věkových kategoriích, což znamenalo rekord v šedesátileté historii oddílu.

Úspěšnou sezónu 2001-2002 zaznamenalo výrazně posílené družstvo mužů „B“. Posily významně přispěly k výkonnosti celého týmu, který s 20 vítězstvími a 4 prohrami vybojoval postup do soutěže oblastního přeboru II. třídy. Družstvo mužů „A“, nastupující ve druhé skupině Sdruženého oblastního přeboru, obsadilo páté místo. Významné hráčské jubileum zaznamenal Libor Horák, který v prosinci 2001 dosáhnul 50 000. bod.

V sezóně 2002-2003 celky mužů startovaly každý v jiné soutěži a došlo tak k administrativní změně názvů družstev. Ty potom odrážely jejich výkonnostní úroveň – mužstvo „B“ změnilo svůj název na „A“ a naopak.

Do sezóny 2003-2004 vstoupil podolský basketbal rozdělen i po stránce organizační, i když stále působil pod jednou střechou. Družstvo mužů „A“ pod vedením Zdeňka Buryška se rozhodlo zůstat v Českém svazu tělesné výchovy (který později zanikl) a dále neslo označení TJ Sokol Podolí „A“. Ostatní družstva basketbalového oddílu opustila organizační strukturu ČSTV a přešla do České obce sokolské, tím vstoupil v platnost nový název T.J. Sokol Podolí (T.J. uváděné s tečkami je zkratkou Tělocvičné jednoty, TJ bez teček je zkratkou tělovýchovné jednoty). Nutno podotknout, že všechny soutěže jsou organizovány Basketbalovým svazem při ČSTV a mohou v nich hrát i ostatní

sportovní spolky jako např. Sokol, Orel a další. Družstvo mužů TJ Sokol „A“ dosahuje na historický úspěch a postupuje do Oblastního přeboru I. třídy. Družstvo T.J. Sokol „B“ si udržuje svoji stabilní formu a umísťuje se na 6. místě mezi dvanácti celky. Úspěch si dopřalo i družstvo veteránů, které startovalo na turnaji ve Slavonicích. Mezi šesti zúčastněnými celky obsadili skvělé druhé místo a na domácím II. ročníku Old Gold Boys Cupu dokonce zvítězili.

Další významnou událostí sezony byl zájezd do francouzské vesnice Ay sur Moselle, uspořádaný u příležitosti vstupu České republiky do Evropské unie. Akce se účastnilo 44 hráček a hráčů Sokola, doprovázených několika občany Podolí. Je nutno zmínit bývalého hráče Jiřího Filipa, který akci po všech stránkách zajistil.

Sezóna 2004-2005 pokračuje v duchu přejmenovávání a družstvo TJ Sokol „A“ mění svůj název na SK Podolí. Kromě změny názvu musel tým SK vyřešit i problém s nevyhovujícími rozměry hřiště v podolské sokolovně, protože Česká basketbalová federace týmu nepovolila v těchto prostorech hrát. Družstvo SK nachází svůj azyl v areálu Středního odborného učiliště na Olomoucké ulici. Po padesáti letech od historického úspěchu podolských dorostenců ve Voděradech u Trnavy navazují týmy dorostenců a mužů na tuto událost. Obě mužstva se probíjela do finálových turnajů na pražském Vyšehradě. Veteráni na domácím III. ročníku mezinárodního turnaje Old Gold Boys Cup obhájili vítězství z předešlého roku.

Na jaře roku 2004 dorazili do Podolí francouzští přátelé z Ay sur Moselle a Hagondage, aby oplátili podolskou návštěvu z minulého roku. Na dvoudenním turnaji jsme proti nim postavili celky dorostenců, juniorů a mužů.

Uzavírá se tak další významné období, období plné změn, ale přinášející i jedinečné sportovní výsledky, které právem vzbuzují pocit hrdosti na úspěchy podolského basketbalu.

Páté období 2006-2020



Družstvo kategorie U13 v sezóně 2019/2020

Basketbalový život naší T.J. pokračuje bez přerušení od roku 1975, je to již dlouhých 45 roků. 6. září 2006 uplynulo osmdesát let od otevření budovy podolské sokolovny. V roce 2007 je plánováno otevření víceúčelové sportovní haly v Podolí. Hala disponující hrací plochou o rozměrech 14 x 26

metrů bude domovským stánkem pro tým SK Podolí. 45 let trvající a právem zasloužený úspěch je výsledkem systematické práce s mládeží ve všech věkových kategoriích. Do značné míry zde jako motivační prvek působí celoroční soutěž o „nejsvědomitějšího basketbalistu“, kde nezáleží jenom na sportovních výsledcích, ale na celkovém zájmu o basketbal, sport i na studijních úspěších. Děti soutěží o nejlepšího střelce, sestavují se průběžné tabulky s různými kritérii basketbalových dovedností, právě ty jsou pro ně velmi motivující. Zařazení mládeže do věkových skupin také prošlo značným vývojem. Dříve se začínalo s žáky, kteří postupně s věkem přecházeli do starších kategorií. Tento systém neustále dodával družstvu mužů nové hráče. Zavedení popsaného systému nebylo jednoduchou záležitostí, klíčovým aspektem byl vždy počet hráčů, kteří výkonnostně zvládali hrát dorosteneckou soutěž. Od sezóny 2005/2006 do sezóny 2019/2020 účinkovalo dorostenecké družstvo aktivně pouze v šesti sezónách, ve zbylých devíti ročnících bohužel pro nízký počet hráčů do soutěží nezasáhlo. V sezóně 2013/2014 se po kratší odmlce obnovuje činnost dorostu pod vedením trenérského tria Pavle Rafaj, Jakub Rafaj a Martin Havel. Největší úspěch poslední doby si dorostenci zapsali v sezóně 2015/2016 pod vedením Jakuba Rafaje, družstvo U19 vyhrálo soutěž OP. Kostra úspěšného dorosteneckého týmu se následně prosadila i do družstva mužů např. David a Martin Sittovi, Šimon Horuta, Petr Hlaváček a Martin Hrabec. Je nutné poznamenat, že v dnešních dnech jsou uvedení odchovanci oporami družstva mužů, bez kterých by mužstvo jen s těžší existovalo.

Posledním mládežnickým hráčem, který se prosadil do mužského družstva, byl podolský odchovanec Jáchym Jelínek (nar. 2002). Napříč relativně pozdnímu začátku s basketbalem ve svých 13 letech disponoval výškou 203 cm, která ho předurčovala ke klíčové roli i v družstvu mužů.

V dnešní době jsou dětské týmy mixem chlapců a děvčat, v dětských kategoriích působí do 13 let věku. Pokud jde o složení, početně vedou dívky, které tvoří často i 90 % týmu. Otázkou zůstává, zda a jak všechny děti zvládnou přechod do dorostenecké kategorie.



Soustředění v Biskupicích 2018

Nadále pokračují basketbalové Turnaje osvobození. Letos je to již 44. ročník, což dokazuje pevně zakořeněnou tradici i naše úsilí při pořádání turnaje. Stejně jako je tomu v posledních letech se svatomartinským vínem, i my se snažíme v tento listopadový čas organizovat Svatomartinský turnaj, kdy motivací a odměnou pro sportovce i trenéry je svatomartinská husa.

Po vstupu do České obce sokolské se kromě vlastních soutěžních utkání účastníme i Sokolského přeboru, který je pro hráče příjemným zpestřením sezóny.

S dětmi jsme pravidelnými účastníky různých turnajů i soustředění, navštívili jsme tak pražský Vyšehrad, Kutnou Horu, Příbor a Brandýs nad Labem. Posledním velkým zájezdem bylo utkání na opačném konci České republiky, v téměř 400 km vzdálených Kraslicích (u Karlových Varů). Vytvořili

jsme tradici letního soustředění mládeže v areálu tábora v Biskupicích u Hrotovic, který se do dnešních dnů těší značné oblibě dětí, jejich rodičů i přátel podolského basketbalu. V srpnu 2020 se uskuteční již 21. ročník.

V sezóně 2006-2007 po čtyřleté odmlce proběhl restart **ženského družstva**. Vedení se ujali Jakub Rafaj a Martin Jančík. Tým zahajoval svoji činnost v kategorii dorostenek a s několika obměnami v kádru prošel až do kategorie žen. Kvalitu ženského družstva dokázalo jejich umístění, kdy v sezonách 2009-2010 a 2010-2011 se v Oblastním přeboru II. umístily na 1. místě. V sezonách 2012-2013 a 2013-2014 obsadila naše děvčata 2. místo v soutěži Oblastního přeboru I. Výjimečnost družstva byla také dvakrát potvrzena, když v sezóně 2010-2011 ženy získaly titul Přeborník Jihomoravského kraje a v sezóně 2013-2014 bylo družstvo vyhodnoceno jako nejlepší sportovní kolektiv Sokolské župy Dr. Jindry Vaníčka. I přes zmíněné úspěchy byla sezona 2013-2014 pro ženy bohužel sezonou poslední a tento stav platí i dnes, v době oslavy 120. výročí.



Basketbalové družstvo žen v sezóně 2012/2013

Družstvo **mužů** prochází dlouhým obdobím stability. Od postupu do Oblastního přeboru II v sezóně 2009-2010 působí v této soutěži již 10 let. V naší basketbalové historii se jedná o absolutní rekord, který nepamatujeme ani z dob největších podolských hvězd a historicky nejlepších střelců Miroslava Koláčka, Vladimíra Svobody, Jiřího Jílka ml. (pozn. při ohlédnutí do minulosti probíhaly od roku 1984 téměř pravidelné postupy a sestupy ze soutěží). Krajský přebor vždy představoval vrchol našeho snažení. S pohledem do hráčského kádru, který je z 90 % tvořen našimi odchovanci, přináší zasloužený pocit uspokojení a zároveň motivaci k dalšímu úsilí. Za významný úspěch týmu mužů lze uvést sezóny 2010-2011, kdy bylo naše družstvo vyhodnoceno jako nejlepší sportovní kolektiv župy Dr. Jindřicha Vaníčka. Poslední dvě sezóny muži hrají pod vedením trenérky Lucie Štěpánkové, která sama za naši T.J. hrávala v kategorii dorostenek a žen. Že mužům ženský ruka svědčí, potvrzuje i průběžné pořadí v sezóně 2019-2020, kdy jsou stále v těsném boji o 1. místo v tabulce a postup Oblastního přeboru I. Potěšující je také pohled do hráčské soupisky, kdy pro velký počet hráčů jsme si troufli postavit do soutěže Městského přeboru II i družstvo „B“ týmu. Družstvo je tvořeno jako zdravý mix zkušeností (našich veteránů) a dravého mládí (juniorů). Že uvedená skladba funguje, dokazuje 3. místo v soutěži z loňské sezóny 2018-2019 a průběžné 1. místo ze sezony 2019-2020, které by zajišťovalo postup do Městského přeboru I. Podtržením aktuálních mimořádných výsledků podolského družstva mužů je plánované udělení ocenění nejlepšího sportovního kolektivu župy Dr. Jindry Vaníčka.



Basketbalové družstvo mužů „A“ v sezóně 2019/2020



Basketbalové družstvo mužů „B“ v sezóně 2019/2020

Historická tabulka střelců v období 1976-2019 – muži

Pořadí	Příjmení a	Body	Počet
1.	Jílek Jiří ml.	7290	25
2.	Kolářek Miroslav	6825	15
3.	Svoboda	6030	10
4.	Antonický	5972	19
5.	Rafaj Jakub	3859	18
6.	Bartoš Patrik	3351	14
7.	Pražák Pavel	2982	24
8	Horák Libor	2872	27
9.	Lorenc Jaroslav	2511	19
10.	Grolich Pavel	2347	13
11.	Kárný Jiří	2230	13
12.	Trefil Vojtěch st.	2126	26
13.	Šafář Pavel	2113	15
14.	Buryšek Tomáš	1977	10
15.	Antonický Marcel	1649	7
16.	Filip Jiří	1570	18
17.	Valehrach Radek	1334	19
18.	Klimeš M.	1112	6
19.	Horák František	1110	15
20.	Sitte David	1029	5
21.	Kadlčík David	876	5
22.	Mertl Pavel	875	19
23.	Svoboda Jan	503	11
24.	Jelínek Jáchym	263	1
25.	Kadlčík Radek	261	9
26.	Sitte Martin	100	2



Historická sportovní činnost

Tělocvičná jednota Sokol Podolí v průběhu celé své historie dokazovala otevřenost a pochopení pro různorodé sportovní aktivity. Vždy nabízela dobré zázemí, sportovní vybavení i zařízení a podporovala každý sportovní krůček, aby prokázala svoji životaschopnost. Čas ukázal, jak velké oblibě se ten který sport těšil. Následující kapitola je věnována vzpomínce na sportovní aktivity, které naše tělocvičná jednota provozovala - některé krátce a některé překonaly i desetiletí.

Fotbalový oddíl

Na konci první světové války získává kopaná stále větší popularitu. Do Podolí přichází prostřednictvím mladé generace, okouzlené utkáními brněnských klubů SK Židenice, Moravské Slavie, Morávie Brno nebo Husovic. Po touze „vidět“ přišlo velmi brzy „vyzkoušet“, a tak si kopaná nachází své místo i v Podolí. Zpočátku byl pro hru využíván každý přijatelný terén, ale když se po roce 1923 přestal používat výběh pro dobytek tzv. „ohrada“, bylo vyhráno. Kopaná nyní měla k dispozici největší vhodnou plochu v okolí. Této situace ke svým tréninkům ráda využila formující se mužstva ze Šlapanic a Líšně. Podolští tak dostávají příležitost sledovat, jak se na utkání připravují ti, kteří již na fotbalovém trávníku získali nějaké zkušenosti. Později, ještě před založením vlastního klubu, mohlo podolské mužstvo pod názvem FK Podolí na oplátku ke svým zápasům využívat regulérní hřiště ve Šlapanicích a Líšni.

Kopaná se uchytila a přišlo odhodlání vstoupit legálně do soutěže a změřit síly s ostatními. V roce 1929 byla vyřízena registrace hráčů a v roce 1930 byl založen Sportovní klub Podolí (SKP), který se po celou dobu své činnosti až do sloučení s TJ Sokol věnoval kopané. Z hlavních organizátorů, kteří stáli při založení klubu, jsou vzpomínáni A. Hynčica, V. Jílek, V. Ranuška, J. Richter, F. Mráz, M. Macháček, J. Antonický, K. Šmerda, J. Tůma, F. Doležal, L. Zeman a J. Boček.

Nájmem několika pozemků v trati Zeliska byl učiněn první krok k vybudování hřiště. Za značných finančních obětí, pracovního úsilí hráčů a příznivců klubu se dílo podařilo. Vzhledem k velkému zájmu byla hned od založení klubu postavena dvě mužstva dospělých a dorost. Úroveň kopané v novém klubu rostla velmi rychle i proto, že do mužstva přestoupili někteří zkušení hráči z DSK Brno 15, Líšně a Šlapanic.

V roce 1933 již SK Podolí reprezentovalo závodní mužstvo, II. mužstvo, zájezdová jedenáctka, dorost a žáci. Klub posílili další hráči z Bedřichovic, Líšně a Kandie. Brzy po dosažení prvních úspěchů je klub postaven před první vážný problém. Musí opustit nedávno vybudované hřiště, a aby mohl pokračovat v soutěžích, hostuje na hřištích DSK Šlapanice, v Bedřichovicích a jinde. V roce 1935 získává pozemek v trati Na rybníku, kde vybuduje nové hřiště, na kterém dosáhne největších úspěchů ve svém předválečném období.

Druhá světová válka neblaze ovlivnila i místní kopanou. Sportovní klub znovu ztrácí svoje hřiště a mnoho aktivních hráčů bylo nasazeno na nucené práce v Německu. Opět pomohly přátelské vztahy s SK Šlapanice a SK Líšeň, které nabídly k hostování svoje hřiště. Činnost SK Podolí byla po celou dobu války velmi omezená. Po osvobození v roce 1945 nové vedení vyvinulo velké úsilí o navázání na předválečné úspěchy podolské kopané. První a rozhodující akcí, na které se podílel také Místní národní výbor, bylo vybudování nového hřiště. Rozhodnutí padlo ve prospěch lokality na protilehlé straně od původního hřiště, na straně potoka Říčky, o které bylo uvažováno v souvislosti s budováním sportovních zařízení v obci.

V rámci sjednocování tělovýchovy v roce 1948 dochází ke sloučení Sportovního klubu s TJ Sokol a kopanou od té doby reprezentuje fotbalový oddíl TJ Sokol Podolí. Dobré kopané, která se v těchto letech hrála, pomáhal i příchod mladých hráčů. Úspěšné období trvalo až do roku 1955,

kdy odešli starší hráči a družstvo mužů ukončilo svoji účast v soutěžích. Kontinuitu podolské kopané v té době udržuje pouze družstvo dorostenců.



Fotbalový zápas po záplavách v roce 1983

V roce 1959 se družstvo mužů opět objevuje v mistrovských soutěžích, vyhrává svoji základní třídu a postupuje do III. třídy. V roce 1964 je dokončena výstavba kabin na fotbalovém hřišti. Akce je v duchu doby realizována brigádnickou formou za obětavé práce členů jednoty i příznivců.

V roce 1970 při oslavách 40. výročí založení oddílu byly oceněny dobré výsledky v jeho dlouholeté činnosti. Ty byly potvrzeny v roce 1972, kdy družstvo mužů vybojovalo postup do okresního přeboru, kde potom nepřetržitě až do roku 1984 důstojně reprezentovalo podolskou kopanou. Když oddíl kopané v roce 1980 při svém 50. výročí bilancoval, mohl s hrdostí konstatovat, že byl se svými 77 členy nejpočetnějším oddílem Sokola Podolí.

Jednou z největších akcí tohoto období bylo zatravnění hřiště v roce 1989. V Podolí tak bylo vybudováno hřiště s povrchem, srovnatelným s hrací plochou klubů, hrajících ve vyšších soutěžích.

V ročníku 1991/92 přišel postup do III. třídy. Po třech sezónách, v roce 1995, přišel další postup, který byl nejcennějším dárkem k jubileu 65. výročí založení oddílu. Mužstvo vstoupilo do soutěže velice zodpovědně a vybojovalo postup do I. B třídy. Tím podolská kopaná dosáhla historického úspěchu.

Od šedesátých let oddíl kopané působil i na mezinárodní sportovní scéně, když sehrál několik, byť jen přátelských, utkání s rakouskými a německými celky.

Na počátku nového tisíciletí, v roce 2002, dochází k odloučení oddílu kopané od podolského Sokola. Končí tak 54 let trvající spojení, které bylo po celou dobu doprovázeno sportovními úspěchy i budovatelskými aktivitami. V roce 120. výročí podolského Sokola stojí za připomenutí také 90. výročí vzniku kopané v Podolí - přejeme mnoho sportovních úspěchů!

Volejbalový oddíl

První zprávy o podolském volejbalu pochází z období těsně po válce, v roce 1945. Kolem průkopníka míčových sportů Ivana Moravce se vytvořila skupina nadšenců, kteří se začali seznamovat s volejbalem i basketbalem. Společně vytvořili základ volejbalového družstva, které hrávalo na sokolském dvoře zatím pouze v letních měsících.

První přátelská utkání se hrála s okolními obcemi, nejčastěji s rivalem ze Šlapanic, kde byl základ mužstva postaven kolem pozdějšího mistra sportu Karla Lázničky. Základ tehdejšího podolského družstva tvořili bratři Pavlíkovi, Bedřich Kukleta, Jaroslav Zeman a Alois Vaňhara. Oceněním práce volejbalového oddílu bylo to, že mohl vystoupit na turnaji, pořádaném v Podolí v rámci II. okresní spartakiády v srpnu 1954. Po tomto období přichází dlouhá léta, kdy se volejbal hraje pouze rekreačně a také jako doplněk jiných sportovních aktivit.



*Nahoře zleva: Miloš Lorenc, Ivoš Poul, Jiří Lorenc, Petr Klemšinský, František Drápela, Vlastimil Otych,
Dole zleva: Miroslav Holáň, Ilja Knotek, Jan Richter ml., Petr Polák.*

V roce 1970 se začalo prosazovat žákovské a později dorostenecké gymnastické družstvo pod vedením Jana Richtera staršího. Vystupovalo na veřejných cvičebních hodinách v rámci Základního rozvoje tělesné výchovy (ZRTV). Později se stalo nepsaným pravidlem, že na závěr gymnastických hodin se hrál volejbal. Mezi gymnasty a začínající volejbalisty patřili Vlastimil Otych, Jiří Otych, Jiří Lorenc, Miloš Lorenc, Jan Richter mladší, Zdeněk Richter, Petr Klemšinský, František Drápela, František Hodaň, Bedřich Kukleta, Jiří Havlíček, Josef Houžvička, Jaroslav Lípa, Pavel Řičánek, Vítězslav Šnyrch, Miroslav Laichman a Petr Polák. Síly se měřily hlavně s Kobylnicemi a Pozořicemi.

V roce 1972 projevil oddíl zájem věnovat odbíjené více času. Vzhledem k tomu, že sokolovna nesplňovala všechny podmínky pro případné přihlášení oddílu do soutěže, bylo rozhodnuto najít vhodné prostředí a vybudovat hřiště. S dobrým tipem přišel vedoucí fotbalového oddílu Miloš Poláček starší. Doporučil místo za tehdejším zdravotním střediskem, kde se zavázel náhon potoka. Díky nadšení mladých a přesvědčovací schopností Jana Richtera staršího se podařilo pro

myšlenku vybudování venkovního hřiště získat i představitele obce. Na prvním místě to byl Ivan Moravec. Ve stejném roce byla zahájena v obci akce „Z“, díky které se podařilo získat finanční prostředky. Jen kamene bylo 40 fůr. V průběhu prací bylo rozhodnuto celou akci rozšířit o tenisové hřiště, což se za pomoci dalších nadšenců podařilo. Kurty byly dokončeny v roce 1974. Po období pracovního vytížení se družstvo mužů připravuje na vstup do soutěže. Sbírá zkušenosti v přátelských utkáních a poslouchá cenné rady šlapanického rodáka a skutečného odborníka s mezinárodními zkušenostmi, Karla Lázníčky.



*Nahoře zleva: ?, Zuzana Skřivánková, Míša Vojtíšková, Markéta Lorencová,
Dole zleva: Lucka Vrbová, Renata Velanová, Petra Rafajová, Svatava Valehrachová a Jan Richter st.*

V roce 1975 se družstvo přihlašuje do soutěže okresního přeboru. Začátky jsou těžké, ale družstvo se dokáže postupně výkonnostně srovnat s ostatními a drží si místo ve středu tabulky. Okresní přebor hrála družstva Rebešovice, Kuřim, Čebín, Česká, Malhostovice, Mokrý, Drásov a Střelice.

V letech 1978-1979 družstvo bojovalo o postup do vyšší soutěže, bohužel neúspěšně. Po několik dalších sezón hráli v Podolí hosté, kterými často byli spolužáci z brněnských škol. Hra tím získávala náboj i kvalitu a dal se hrát systém na jednoho nahrávače.

V roce 1980, kdy se několik hráčů základního kádru odstěhovalo a někteří prodělávali základní vojenskou službu, se družstvo ze soutěže odhlásilo. Od roku 1981 se začíná psát nová kapitola podolské odbíjené, a to soutěž **dorostenek**.

Základní sestava: Eva Hodaňová, Markéta Lorencová, Petra Rafajová, Renata Velanová, Zuzana Skřivánková. V tomto složení hrály dorostenky okresní přebor až do roku 1988, kdy soutěž vyhrály. Z důvodu reorganizace následně z krajské soutěže odešly.

V sezónách mezi lety 1988-1991 se dvakrát týdně všechny složky věnují rekreační odbíjení, ženy, posílené dorostenkami, se občas účastní turnajů v okrese.

V sezóně 1991-1992 se hraje okresní přebor a jsou zaznamenány střídavé úspěchy našeho oddílu. Sestava: Kristýna Pražáková, Katka Baláková, Jana Daňkova, Markéta Bočková, Gábina Jílková, trenér: Jiřina Pražáková, Vedoucí: Jan Richter st.

Mezi lety 1993-1995 družstvo dorostenek a později žen pokračuje v soutěži okresního přeboru. Návratem Evy Hodaňové a Markéty Lorencové se výkony družstva zlepšily a ženy vybojovaly 2. místo. V dalším roce soutěž dokonce vyhrály a s tím přišla možnost postoupit do krajské soutěže. Družstvo však postup odmítlo.

V sezóně 1996-1997 se opakuje možnost postoupit do krajského přeboru, ale i tentokrát některé hráčky odmítly postup, včetně účasti v soutěži okresního přeboru. Tak končí dosavadní éra Podolí ve volejbalových soutěžích. Po skončení soutěže se družstvo zúčastňuje různých turnajů hlavně ve Střelcích a Rosicích.

V letech 1998-1999 se pokračuje dále alespoň na rekreační úrovni, družstvo se schází dvakrát týdně a hraje dál. Ženský tým je postupně doplňován muži a stává se z něj tým smíšený. Přichází Zdeněk Buryšek, Karel Novák, Pavel Bureš, Marcel Antonický, Jan Truksa, Miloš Richter–jako host, a Miloš Lorenc.

Hlavním organizátorem většiny akcí se stává Pavel Bureš. Od roku 1999 se pořádá pravidelný letní turnaj a od roku 2002 zimní turnaj v sále sokolovny, od téhož roku také debl turnaj. Od roku 2005 začal Pavel Bureš trénovat perspektivní družstvo dorostenek. Volejbal začínají hrát pravidelně i mladí košíkáři: Jan Richter nejml., Mirek Pražák, Zdeněk Richter ml., Petr Klemšínský ml. V roce 2006 se zimního turnaje účastní šest podolských družstev: Volejbal, Malá kopaná, Dědci, Stárci, Basket Sokol a Rekreační kopaná.

Kolektiv volejbalu pravidelně pořádá letní i zimní stmelovací akce na soustředěních v Pusté Rybné, Kunvaldu, Blažkově a Petřikově. Další akci byly cyklovýlety – Po vinařských stezkách, Jedeme stále z kopce a výlety po okolí.

S krásnou a nostalgickou vzpomínkou na podolský Sokol i sokolovnu přechází volejbalový oddíl ke konci roku 2007 do nové sportovní haly v Podolí. I nadále přejeme podolskému volejbalu hodně štěstí!

Šachový oddíl

S myšlenkou na sjednocení neorganizovaných skupinek šachistů v Podolí přišli Josef Fiala a Ivan Moravec. Tak byl v roce 1956 pod vedením RNDr. Jana Píše založen šachový oddíl TJ Sokol.



Jan Píše na šachovém turnaji 1990

Činnost oddílu spočívala v organizaci turnajů o přebor Podolí, bylo uspořádáno přátelské utkání Podolí – Bedřichovice (4:1) a podařilo se také uskutečnit dvě simultánní partie proti předním brněnským hráčům Františkovi Blatnému a Františkovi Vykydalovi.

V roce 1958 byla při Okresním výboru ČSTV Brno-venkov ustavena sekce šachu, ve které Sokol Podolí získal silné pozice (RNDr. Jan Píše – místopředseda a Josef Fiala – STK). Současně byly organizovány okresní přebory jednotlivců a družstev, ve kterých náš šachový oddíl dosáhl velmi dobrých výsledků. RNDr. Jan Píše se stal

přeborníkem okresu Brno-venkov mužů v letech 1958, 1959 (Josef Fiala obsadil 7. místo) a 1960 (Ladislav Koválovský nedokončil). V přeboru šestičlenných družstev se umístilo družstvo ŠO Sokola

Podolí v roce 1958 na 3. místě, v letech 1959 a 1960 na 2. místě (vždy za Spartakem Kuřim). Za družstvo stabilně nastupovali Josef Fiala, Stanislav Horáček a RNDr. Jan Píše.

Střídavě startovali Jaroslav Macháček, František Koválovský, Antonín Staněk, František Hodaň, Slavomír Ondráček, Ivan Moravec, František Kalousek „Morák“ a další.

V roce 1961, v souvislosti s novým územněsprávním členěním státu, došlo k reorganizaci tělovýchovy a okresní soutěže nebyly vypsány. V Podolí poklesl zájem o šachovou hru, ani se nepodařilo získat vhodnou hrací místnost a postupně tak došlo k zániku oddílu, který již v dalších letech nebyl obnoven.

Lední hokej

Počátky spadají do roku 1949. Vedoucí oddílu Josef Boček sestavil kolektiv mladých hráčů, kteří zpočátku hráli přátelská utkání, později se zúčastnili i soutěží v rámci Sportovních her mládeže. První členové oddílu byli František Antonický, Oldřich Oškřda, Jan Kašpárek, Květoslav Boček, Jan Lorenc, Jan Křivák, Antonín Staněk, Zdeněk Blažek a František Poláček. Talent a dobré výkony Jana Křiváka, Jana Lorence a Květoslava Bočka neunikly pozornosti hokejových odborníků a byli povoláni, aby reprezentovali také v mužstvu výběru města Brna.



Hokejové mužstvo po utkání v Jiříkovicích

V letech 1950 a 1951 hrál oddíl v okresním přeboru. V domácím prostředí nastupovalo mužstvo na kluzišti, udržovaném na dvoře sokolovny, nebo na rybníku. Někdy také jezdilo trénovat na zimní stadion v Brně. Při materiálním vybavení oddílu významně pomohl podolský rodák Vladimír Ranuška, v té době ředitel zimního stadionu v Praze na Štvanici.

Na přelomu padesátých a šedesátých let oddíl hokeje TJ Sokol Podolí přestal obsazovat soutěže. Hráči Jan Lorenc, Jan Křivák, Jaroslav Pól a Jiří Sýkora hráli za mužstvo Sokola Šlapanice, se kterým vybojovali postup do třetí nejvyšší soutěže v republice.

Kuželky

Podél zadní části sokolského dvora stál již před druhou světovou válkou dřevěný přístřešek, který chránil dráhu kuželny. Zde se setkávali ti, co kuželky vyznávali nejen jako sport, ale i jako příležitost ke společenskému setkání.

Starostové a předsedové TJ Sokol Podolí

<i>Pořadí</i>		<i>Jméno</i>
1.	1895–1899	Lang Antonín
2.	1899–1900	Nusbauer Adolf
3.	1900–1901	Mecner
4.	1901–1902	Jarolím Jan
5.	1902–1903	Vrba Rafael
6.	1903–1908	Tůma Antonín
7.	1908–1911	Marcinka
8.	1911–1922	Píše Josef
9.	1922–1923	Březa Jan
10.	1923–1931	Hofman Karel
11.	1931–1933	Skřivánek
12.	1933–1938	Dresler Jakub
13.	1938–1940	Velan Vladimír
14.	1940–1951	Kašpárek
15.	1951–1953	Matula Antonín
16.	1953–1956	Poláček
17.	1956–1957	Grábl Josef
18.	1957–1958	Poláček
19.	1958–1961	Jílek Vladimír
20.	1961–1962	Vaňhara Alois
21.	1962–1965	Kašpárek
22.	1965–1967	Poláček
23.	1967–1969	Pastyřík Petr
24.	1969–1978	Poláček Josef
25.	1978–1983	Havlíček Josef,
26.	1983–1988	Vaňhara Alois
27.	1988–2003	Sýkora Jiří
28.	2003–2006	Březa Jiří, Ing.
29.	2006–dosud	Rafaj Pavel



Stručná historie oddílu TJ Sokol Podolí u Brna 1895–2020

1895

- 16. června ustavující schůze Odboru šlapanické tělocvičné jednoty v Podolí u Brna. 36 členů
- sbírka na stavbu kostela sv. Jana Nepomuckého v Podolí

1896

- 9. února první valná hromada odboru

1900

- 2. září ustavující schůze samostatné Tělocvičné jednoty Sokol Podolí u Brna

1901

- červen - IV. všesokolský slet v Praze za účasti 4 mužů
- srpen - veřejné cvičení v Podolí

1902

- květen - Slet v Moravské Ostravě za účasti 7 cvičenců
- červen - výlet na Pindulku
- září - veřejné cvičení

1903

- červen - výlet do Borků
- září - veřejné cvičení společně se Spolkem dobrovolných hasičů
- sokolská knihovna má 176 svazků

1904

- červen - výlet do Borků
- srpen - veřejné cvičení
- Silvestrovský večírek

1905

- červenec - okrskové cvičení v Podolí

1906

- červenec - veřejné cvičení

1907

- leden - ples společně se Spolkem dobrovolných hasičů
- květen - májová oslava
- červen - V. všesokolský slet v Praze za účasti 5 cvičenců
- srpen - veřejné cvičení

1908

- březen - večírek na oslavu Svatopluka Čecha
- červen - výlet do Borků

1909

- červen - výlet do Borků
- srpen - veřejné cvičení a Župní slet v Brně
- září - veřejné cvičení dorostu

1911

- květen - pořízen spolkový prapor

1912

- červen - V. všesokolský slet v Praze

1914

- červen - Župní slet v Brně-Králově Poli, přerušen v důsledku sarajevského atentátu.
- Po dobu I. světové války udržovali činnost Sokola Josef Píše, František Březa, František Vaňhara a Petr Nemrava. Na bojištích I. světové války položilo své životy 15 členů naší jednoty.

1919

- leden - první valná hromada po skončení války

1920

- červen - VII. všesokolský slet v Praze za účasti 30 cvičících

1921

- veřejné cvičení

1923

- prodán pozemek „Na rybníku“, určený na stavbu sokolovny

1924

- leden - odhlasováno zakoupit sladovnu na stavbu sokolovny
- květen - okrskové cvičení v Podolí

1925

- stavba sokolovny
- říjen - okrsková besídka v nedokončené tělocvičně
- listopad - první schůze výboru TJ v nové sokolovně

1926

- VIII. všesokolský slet v Praze
- 5. září slavnostní otevření sokolovny a župní veřejné cvičení

1928

- pořízeno kino a zahájeno promítání němých filmů

1930

- založení SK Podolí, počátek kopané v Podolí
- červen - veřejné cvičení
- na dvoře sokolovny zasazena Masarykova lípa

1932

- červen - IX. všesokolský slet v Praze

1938

- červen - X. všesokolský slet v Praze za účasti 100 cvičících

1941

- 12. dubna byla německými úřady zastavena činnost Sokola

1944

- za odbojovou činnost byli popraveni členové TJ Sokol Matěj Lorenc a Václav Velan

1945

- 13. října první výborová schůze TJ po skončení II. světové války
- počátky volejbalu v Podolí

1946

- obnovení činnosti TJ Sokol Podolí
- založení basketbalového oddílu

1947

- okrsková, župní a předsletová cvičení

1948

- XI. všesokolský slet v Praze
- sjednocení tělovýchovy v Podolí
- předání sokolské knihovny

1949

- předání sokolského kina

1953

- březen - estrádní vystoupení nastudované členy TJ
- duben – basketbalový Turnaj osvobození
- květen - Běh vítězství
- založen Valašský kroužek

1955

- uvedena opereta Z českých mlýnů
- I. celostátní spartakiáda

1956

- únor - uvedení divadelní hry Muziky

1957

- uvedení divadelní hry Lesní panna

1958

- uvedení divadelní hry Svatba v Malinovce

1959

- obnovení tradice silvestrovských estrád

1960

- duben - pohárový turnaj v basketbalu
- květen - turnaj Josefa Kroupy v basketbalu
- květen - zájezd na Velkou a Malou Fatru
- II. celostátní spartakiáda

1962

- uvedení divadelní hry Cínový voják

1963

- dokončení první etapy výstavby kabin oddílu kopané

1965

- III. celostátní spartakiáda

1968

- výměna krytiny na celém objektu sokolovny

1969

- rekonstrukce osvětlení jeviště

- zájezd mužů fotbalového oddílu do Jeseníků

1970

- oslavy a vydání brožury k 40. výročí založení kopané v Podolí
- vzhledem k okupaci sovětských vojsk v roce 1968 se tohoto roku neuskutečnila celostátní spartakiáda

1971-1974

- budování přísálí, provoz tělocvičny omezen

1974

- prosinec - tělovýchovná besídka zahajuje provoz v tělocvičně

1975

- IV. celostátní spartakiáda
- vykopání studny

1977

- 1. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození

1978

- 2. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození a oslava 30. výročí založení basketbalového oddílu
- prosinec - veřejná cvičební hodina

1979

- duben - veřejná cvičební hodina za účasti 100 cvičících
- duben - 3. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- červenec - pohárový turnaj v kopané

1980

- duben - 4. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- květen - atletický den mládeže
- V. celostátní spartakiáda za účasti 21 žen
- srpen - oslava a vydání brožury k 50. výročí založení kopané v Podolí
- říjen - oslava 80. výročí založení TJ Sokol Podolí
- prosinec - veřejná cvičební hodina

1981

- duben - veřejná cvičební hodina
- duben - 5. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- květen - atletický den mládeže

1982

- duben - veřejná cvičební hodina
- duben - 6. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- květen - atletický den mládeže

1983

- duben - veřejná cvičební hodina
- duben - 7. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- červen - atletický den mládeže

1984

- duben - 8. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- duben - veřejná cvičební hodina

- červen - atletický den mládeže
- srpen - první týdenní stanový tábor u Muchovy boudy (30 žáků a žákyň)

1985

- březen - veřejná cvičební hodina
- duben - 9. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- červen - atletický den mládeže
- Celostátní spartakiáda za účasti 11 žen
- červen - pohárový turnaj v kopané
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy

1986

- březen - veřejná cvičební hodina
- duben - jubilejní 10. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- květen - atletický den mládeže
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy

1987

- březen - veřejná cvičební hodina
- duben - 11. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- květen - atletický den mládeže
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy

1988

- březen - veřejná cvičební hodina
- duben - 12. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- červen - atletický den mládeže
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy
- nová krytina nad celým objektem sokolovny

1989

- březen - veřejná cvičební hodina
- duben - 13. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- červen - atletický den mládeže
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy
- položení nových parket v tělocvičně

1990

- duben - veřejná cvičební hodina
- květen - 14. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- červen - atletický den mládeže
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy

1991

- duben - veřejná cvičební hodina
- květen - 15. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy

1992

- duben - veřejná cvičební hodina (poslední)
- duben - 16. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy

1993

- květen - 17. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy

1994

- květen - 18. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- srpen - stanový tábor u Muchovy boudy
- zhotovení betonového povrchu hřiště na dvoře sokolovny

1995

- duben - 19. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- oslava a vydání brožury k 65. výročí založení kopané v Podolí

1996

- květen - jubilejní 20. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- rekonstrukce systému topení v sokolovně (plyn)

1997

- duben - 21. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- zahájení stavebních prací na rozšíření tělocvičny

1998

- duben - 22. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- říjen - slavnostní otevření rozšířené tělocvičny

1999

- duben - 23. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- červen - pohárový turnaj ve volejbalu

2000

- duben - 24. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- dokončena fasáda sokolovny
- červen - pohárový turnaj ve volejbalu
- září - oslava 70. výročí založení kopané v Podolí
- září - oslava a vydání brožury k 100. výročí založení TJ Sokol Podolí

2001

- 25. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození

2002

- 26. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození

2003

- 20. ledna ustavující valná hromada Sokola
- 4 akce turistického oddílu
- 27. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- basketbalový turnaj generací
- basketbalový turnaj veteránů
- soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích

2004

- 30. ledna Sokolský ples
- 27. února Valná hromada
- 3 akce turistického oddílu
- 28. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- basketbalový turnaj generací
- basketbalový turnaj veteránů
- finále basketbalových přeborů ČOS v Praze (dorostenci a muži)
- únor - turnaj ve volejbale
- 15. května přebory župy v lehké atletice
- 19. června závěr cvičebního roku na dvoře sokolovny

2005

- 7. ledna Sokolský ples
- 9. března Valná hromada
- 8 akcí turistického oddílu
- 29. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- basketbalový turnaj generací, basketbalový turnaj veteránů
- finále basketbalových přeborů ČOS v Boskovicích (muži)
- finále basketbalových přeborů ČOS Písku (dorostenci)
- 19. března turnaj v sálové kopané
- 10. června župní přebory v lehké atletice
- 28. června ukončení cvičebního roku

2006

- 27. ledna Sokolský ples
- 30. března volební Valná hromada
- 10 akcí turistického oddílu
- 30. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- basketbalový turnaj generací, basketbalový turnaj veteránů
- 23. září finále basketbalových přeborů ČOS v Kutné Hoře (dorostenci)
- 30. září oslavy 60 let od založení basketbalu v Podolí
- 7. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- 10. února turnaj ve volejbale
- vybudování podvojně kanalizace rekonstrukce sociálního zařízení v přední části sokolovny

2007

- 20. ledna volejbalový turnaj
- 26. ledna Sokolský ples
- 30. března Valná hromada
- 7. srpna mimořádná valná hromada
- 7 akcí turistického oddílu
- 31. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- basketbalový turnaj generací
- basketbalový turnaj veteránů
- basketbalový turnaj minižáků
- finále basketbalových přeborů ČOS v Karviné (dorostenci)
- 8. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích

2008

- 8. února Sokolský ples
- 9. dubna Valná hromada
- 12 akcí turistického oddílu
- 32. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- basketbalový turnaj generací
- basketbalový turnaj veteránů
- basketbalový turnaj dorostenek
- vánoční basketbalový turnaj žáků
- přátelské utkání žen (veteránky) a dorostenek
- 9. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- župní přebory v lehké atletice a lehkootletická olympiáda T.J. Sokol Podolí
- orientační závody T.J. Sokol Podolí
- výstava z díla Ing. Jiřího Březy, CSc. na galerii sokolovny
- prodejní výstava drobných uměleckých předmětů na galerii sokolovny
- vystěhování sokolského náradí

2009

- 20. února Sokolský ples
- 27. března Valná hromada
- 11 akcí turistického oddílu
- 33. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- basketbalový turnaj generací
- basketbalový turnaj veteránů
- basketbalový turnaj dorostenek
- vánoční basketbalový turnaj žáků
- 10. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- župní přebory v lehké atletice, lehkootletická olympiáda T.J. Sokol Podolí, orientační závody T.J. Sokol Podolí
- výstava obrazů Arnošta Obenause na galerii sokolovny
- výstava fotografií Josefa Kose na galerii sokolovny
- předpouťová zábava
- dvoudenní promítání filmů ze série „Hvězdných válek“
- rekonstrukce rozvodů v kotelně
- vepřové hody

2010

- 29. ledna Sokolský ples
- 11. března Valná hromada
- 11. akcí turistického oddílu
- 34. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- májový turnaj minižáků v basketbale
- basketbalový turnaj generací
- basketbalový turnaj veteránů
- vánoční basketbalový turnaj žáků
- 11. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- župní přebory v plavání
- župní přebory v lehké atletice
- župní závody v kategorii cvičení rodičů s dětmi (i předškolní)

- lehkootletická olympiáda T.J. Sokol Podolí
- orientační závody T.J. Sokol Podolí
- výstava fotografií Josefa Kose na galerii sokolovny
- výstava obrazů Arnošta Obenause na galerii sokolovny
- výstava k 110. výročí založení T.J. Sokol Podolí pouťová zábava

2011

- 11. února Sokolský ples
- 25. března valná hromada
- 15 akcí turistického oddílu
- 35. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- májový turnaj minižáků v basketbale
- basketbalový turnaj veteránů
- vánoční basketbalový turnaj žáků
- 8. října výstava k 65. výročí založení basketbalu v Podolí
- ukončení basketbalové sezony na dvoře sokolovny
- 12. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- župní přebory v lehké atletice
- lehkootletická olympiáda T.J. Sokol Podolí
- orientační závody T.J. Sokol Podolí
- pouťová zábava
- pochod pro zachování Muchovy Epopeje v Moravském Krumlově

2012

- 17. února Sokolský ples
- 12. března Valná hromada
- 14 akcí turistického oddílu
- 36. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- májový turnaj minižáků v basketbale
- starší minižáci se zúčastnili přeboru jižní Moravy (akce k 150. výročí ČOS)
- basketbalový turnaj generací, basketbalový turnaj veteránů
- Svatomartinský basketbalový turnaj minižáků
- 13. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- lehkootletická olympiáda T.J. Sokol Podolí
- pouťová zábava
- Kateřinsko – Martinská zábava

2013

- 18. ledna Sokolský ples
- 4. března volební Valná hromada
- 10 akcí turistického oddílu
- 37. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- májový turnaj minižáků v basketbalu
- basketbalový turnaj veteránů
- Svatomartinský basketbalový turnaj minižáků
- 14. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- župní přebory v plavání
- župní přebory v lehké atletice

- lehkootletická olympiáda T.J. Sokol Podolí
- pouťová zábava
- rekonstrukce sociálního zařízení v zadní části sokolovny

2014

- 18. ledna Sokolský ples
- 3. března valná hromada T.J. Sokol Podolí
- 8. března turistická akce župy k prameni Ponávky
- 11. března turistický výlet Kamélie Rájec Jestřebí – Černá hora
- 15. března brigáda členů T.J. na sokolském dvoře k odstranění zlomené lípy
- 17. března turistický výlet na koniklece na Stránské skále
- 8. dubna turistický výlet Slavkov – Bučovice
- 12. dubna turistický výlet Šebetov – Boskovice
- 26. dubna župní přebory v lehké atletice
- 27. dubna 38. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- 1. května turistický výlet Ostrá horka – Bílovice – Klajdovka
- 3. května májový basketbalový turnaj miniků
- 17. května pouťová zábava
- 23. května lehkootletická olympiáda
- 26. května turistický výlet Viničné Šumice – Step
- 14. června basketbalový turnaj veteránů
- 2. – 9. srpna 15. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- 13. – 17. srpna výmalba sokolovny
- 29. září turistický výlet Letovice – Kunštát
- 13. listopadu brigáda členů T.J. na sokolském dvoře
- 16. listopadu Svatomartinský basketbalový turnaj miniků
- 9. prosince vysazena lípa (již třetí) před budovou sokolovny
- 31. prosince silvestrovský výšlap Útěchov – Vranov – Lelekovice

2015

- 16. ledna Sokolský ples
- 17. ledna dětský maškarní ples
- 24. ledna turistický výlet na výstavu korunovační klenotů
- 14. února župní přebory v plavání za účasti basketbalových žáků
- 9. března turistický výlet Jedovnice – Senetářov – Křtiny
- 8. března turistický výlet Josefský šmajd – Břeclav
- 23. března turistický výlet na bledule v Rakoveckém údolí
- 30. března valná hromada tělocvičné jednoty
- 4. dubna turistický výlet na Divokou Šárku
- 10., 15. a 18. dubna brigáda členů T.J. na úklid sokolského dvora
- 25. dubna přebory župy v lehké atletice za účasti basketbalových žáků
- 25. dubna turnaj veteránů v Bratislavě
- 26. dubna 39. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- 1. května májový basketbalový turnaj miniků
- 9. května turistický výlet Ivančice – Dolní Kounice
- 10. května basketbalový turnaj žáků na sportovní hale v Podolí
- 16. května pouťová zábava
- 5. června lehkootletická olympiáda na sokolském dvoře

- 8. června turistický výlet Sivice – Kalečnick – jeskyně Pekárna – ranč U jelena – Muchova bouda
- 15. června turistický výlet Domašov – Šmelcovna – Veverská Bítýška
- 17. června streetballové přebory škol na Vinohradech
- 1. – 8. srpna 16. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- 29. září turistický výlet Adamov – Nový hrad – Máchův pomník – Josefské údolí
- 2. října orientační závody
- 11. listopadu brigáda členů T.J. – hrabání listů na sokolském dvoře
- 15. listopadu Svatomartinský basketbalový turnaj
- 23. listopadu turistický výlet Podolí – Šlapanice – Ponětovice – Mohyla míru – Kobylnice – a zpět

2016

- 30. ledna Sokolský ples
- 13. února župní přebor v plavání (Řečkovice)
- 22. února turistický výlet Jundrov – Pisárky
- 7. března turistický výlet na bledule do Chlébské
- 14. března volební valná hromada tělocvičné jednoty
- 20. března basketbalový turnaj župního přeboru
- 26. března výlet seniorek do Náměště
- 4. dubna turistický výlet Střelice – Žebětín
- 18. dubna turistický výlet Milotice – Rezervace Horky
- 23. dubna župní přebory v lehké atletice
- 29. dubna vernisáž výstavy u příležitosti 70 let basketbalu, 90 let otevření sokolovny, 105 let praporu a 40 let basketbalového Turnaje osvobození
- 30. dubna jubilejní 40. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- 1. května turistický výlet Hranice – Teplice nad Bečvou
- 8. května májový basketbalový turnaj miniků
- 14. května pouťová zábava
- 17. května turistický výlet Pálava – Popice – Strachotín – Dolní Věstonice – Pavlov – Šakvice
- 27. května lehkoatletická olympiáda
- 30. května turistický výlet Bučovice – Větrníky – Dražovice
- 25. června basketbalový turnaj veteránů
- 6. – 13. srpna 17. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- 17. října turistický výlet Jezera – Rousínov
- 17. listopadu Svatomartinský basketbalový turnaj
- 5. prosince turistický výlet Rudické propadání
- 16. prosince vánoční závody oddílu všestrannosti
- 31. prosince turistický výlet Komín – Medlánky – Komín

2017

- 9. ledna turistický výlet Hostěnice - Kaplička sv. Anny
- 14. ledna Sokolský ples
- 20. února turistický výlet Mariánské údolí – Klajdovka – Mariánské údolí
- 25. února zabíjačka na sokolském dvoře pořádaná basketbalovým oddílem
- 20. března valná hromada T.J.
- 27. března turistický výlet Diváky – Hustopeče - Mandloňová stezka

- 30. dubna 41. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- 1. května turistický výlet Velehrad
- 13. května župní přebory v lehké atletice, pouťová zábava
- 9. června lehkootletická olympiáda
- 17. června mužácké hody na sokolském dvoře
- 25. června oslava 780 let obce Podolí v sále sokolovny
- 5. – 12. srpna 18. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- 26. srpna babské hody na sokolském dvoře
- 28. září turistický výlet Svatý kopeček u Olomouce
- 14. října turistický výlet – Burčákový pochod do Milotic
- 21. října turistický výlet dětí na Horákovský hrad
- 12. listopadu Svatomartinský basketbalový turnaj – kategorie U11
- 17. listopadu turistický výlet okolo Ořešína
- 8. prosince vánoční šestiboj oddílu všestrannosti
- 31. prosince turistický výlet Pozořice – Jezera – Hostěnice

2018

- 13. ledna Sokolský ples
- 17. února župní vycházka do arboreta v Řícmanicích
- 19. února turistická vycházka do lomu na Velké Klajdovce
- 24. února župní přebory v plavání
- 23. března valná hromada tělocvičné jednoty
- 22. dubna župní přebory v lehké atletice
- 30. dubna turistický výlet Bukovany – Větrný mlýn
- 21. dubna 42. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- 21. dubna slavnostní znovupřijetí praporu T.J. po restaurování
- 11. května pouťová zábava
- 25. května lehkootletická olympiáda T.J. na sokolském dvoře
- 16. června mužácké hody na sokolském dvoře
- 22. - 24. června basketbalový turnaj v Brandýsu nad Labem – kategorie U11
- 23. června basketbalový turnaj veteránů
- 4. – 11. srpna 19. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- 13. října turistický výlet na Líšeňský kostelíček a Staré zámky (za účasti 25 dětí a jejich rodičů)
- 5. listopadu turistický výlet Ivančice – Dolní Kounice
- 16. listopadu turistický výlet Pavlov – Popice
- 17. listopadu Svatomartinský turnaj v basketbalu – kategorie U12
- 14. prosince Vánoční šestiboj (za účasti 33 dětí z oddílu všestrannosti)
- 31. prosince turistický výlet k soutoku Svratky a Svitavy

2019

- 12. ledna Sokolský ples
- 13. března valná hromada tělocvičné jednoty
- 13. dubna velikonoční turnaj v basketbalu – kategorie U10
- 28. dubna 43. ročník žákovského basketbalového Turnaje osvobození
- 1. května turistický výlet Mokrá hora – Útěchov
- 18. května pouťová zábava
- 24. května lehkootletická olympiáda

- 25. května májový turnaj v basketbalu – kategorie U10
- 14. června brigáda členů T.J. na demontáži původních parket v sále sokolovny
- 17. června zahájena rekonstrukce podlahy v sále sokolovny
- 22. června mužácké hody na sokolském dvoře
- 19. a 21. července letní kino na sokolském dvoře pořádané spolkem Podoláci
- 3. – 10. srpna jubilejní 20. ročník soustředění basketbalové mládeže v Biskupicích
- 30. srpna předání sálu sokolovny k užívání po dokončení nové podlahy
- 13. – 14. září basketbalový turnaj v Kraslicích – kategorie U10 a U13
- 28. září Noc sokoloven
- 19. října turistický výlet na Vildenberg
- 24. října Svatomartinský turnaj v basketbalu
- 13. prosince vánoční šestiboj
- 31. prosince turistický výlet Špilberk – Pisárky – Červený kopec

Členská základna v roce 2020

Antonická Alexandra	Havlíčková Eliška	Kašpárek Jan, Ing.
Antonická Aneta	Havliš Albert	Klieštková Veronika
Antonická Radmila	Havliš Leonard	Kréza Jiří
Antonický Marcel	Hiklová Eva	Kučera Pavel
Antonický Radomil	Hlaváček Petr	Kuncová Aneta
Antonová Alena	Horácková Zuzana	Kurfürstrová Rianna
Antonová Lada	Horák František	Kvoch Ondřej
Antonová Zora	Horák Libor	Kvochová Simona, Ing.
Bakeš Ondra	Horáková Marie	Kyselková Hana
Bartoněk Svatopluk	Horákovská Denisa	Laichman Petr
Bartoš Patrik	Horákovská Simona	Langová Jarmila
Bečková Alena, Ing.	Horní Sofie	Lípová Miroslava
Bečková Pavla	Horuta Šimon	Lorenc Aleš
Beranová Tereza	Horynová Miluše	Lorenc Jan
Blažek David	Houžvička Jan	Lorenc Jaroslav
Blažek Martin	Houžvičková Martina Alma	Lorenc Jaroslav, Ing.
Boudová Lucie	Hrabec Martin	Lorenc Jiří
Brázdová Pavla	Jančík Martin, Ing.	Lorenc Miloš
Bromiley Helena	Jaroš Radek	Lorencová Anežka
Březa Jiří, Ing.	Jašek Vladimír	Lorencová Jaroslava
Bureš Jiří	Jašková Alena	Malíková Vlasta
Crhánová Monika	Jelínek Jáchym	Mališka Zdeněk
Čalkovský Jiří	Jelínek Prokop	Marcián Mikuláš
Dančáková Anna	Jeschke Natalie	Marušinec Lukáš
Dostálová Barbora	Jílek Jiří	Matějek Viktor
Dušek Darek	Jílek Martin	Matějková Amalie
Farka Jan	Jílková Jindra	Matuška Marek
Filip Jiří	Kadlčík David, Ing.	Mertl Pavel
Filouš David	Kadlčík Radek	Míčová Viktorie
Fišer Adam	Kadlčík Radek, Ing.	Moudrý Václav
Fišerová Eva	Kadlčíková Romana	Mrázek Stanislav, Ing.
Fišerová Marcela	Kadlec Michal	Naiman Jakub
Flekač David	Kadlecová Anna	Němcová Nella
Flekačová Karolína	Kalousek Mikuláš	Nesvatba Tomáš
Hasalová Karolína	Kalousek Tobiáš	Neužil Daniel
Havlíček Josef, Ing.	Kandová Tatiana	Nováček Jiří

Novák Jan Jaroslav	Said Sára	Truksa Jan, Ing.
Obenaus Pavel	Sitte David	Truksa Michal
Obenausová Lenka	Sitte Jan	Truksa Šimon
Odehnalová Justýna	Sitte Martin	Truksová Anděla
Olexa Dominik	Sittová Marie	Truksová Helena, MUDr.
Párová Gabriela	Sklenářová Kateřina	Truksová Ludmila
Pastyříková Olga	Sklenářová Tereza	Truksová Tereza
Pavlík Pavel	Slaviček Martin	Umlášek Vladimír
Pavlíková Kristýna	Slivka Kryštof	Vágnerová Gabriela
Pavlovský Zdeněk	Slivková Iva	Valehrach Stanislav
Pazucha Roman	Smutná Zdeňka	Valehrachová Jindra
Pazucha Roman, Ing.	Soukupová Barbora	Valehrachová Jana
Pazuchová Barbora	Soušová Anna	Valehrachová Kristýna
Pazuchová Kamila, Mgr.	Stavařová Lucie	Valehrachová Tereza
Pazuchová Kateřina	Straka Luděk	Velanová Miloslava
Plaček Jan	Stružková Amalie	Vinklárek Luboš
Plaček Tobiáš	Stružková Kristýna	Virglová Vendula
Poláček Marek	Sušková Amalie	Vítková Eliška
Polická Tea	Svoboda Jan, Ing.	Vlach Alois
Polický Jan	Svobodová Jan	Vlach Marek
Pražák Miroslav, Ing.	Szilaji Anna	Vlach Radek, Ing
Pražák Pavel, Ing.	Szilaji Lenka	Vlachová Adéla
Pražáková Jiřina	Szilaji Marie	Vlachová Iveta
Procházka Jan	Szotkowská Milena	Vlachová Libuše
Procházková Alena	Szotkowski Michael	Vlachová Vendula
Procházková Eliška	Šafář Pavel	Vojtíšková Hana
Přerovská Olga	Šafářová Dominika	Voronin Michal
Přerovský Marian	Šebková Viktorie	Voronin Vladimír
Přikryl Zdeněk, Mgr.	Šrom Libor	Zámečník Eduard
Přikrylová Markéta	Štěpánková Lucie	Zámečník Richard
Rafaj Jakub	Tauberová Markéta	Zámečnicková Jana
Rafaj Pavel	Tioková Alena	Zámečnicková Klára
Rafajová Drahomíra	Tomášek Jan	Zbořil Roman
Richter Zdeněk, Ing.	Tomášek Josef	Zemek Filip
Richterová Zdeňka	Tomášková Eliška	Zemková Zoe
Rudolecká Dana	Trefil Vojtěch	Žáková Marta
Rýdl Václav	Trnková Hana	Žovincová Libuše
Ryšánková Michaela	Truksa Jan	

Slovo starosty na závěr

Vše o historii bylo již mnohokrát napsáno a popsáno. Není smyslem tohoto vzkazu, abych parafrázoval či opisoval. Pevně stojím za zhodnocením historie shrnuté Josefem Havlíčkem, Jiřím Sýkorou a Jiřím Čalkovským.

Za 120 let existence si toho naši členové užili opravdu hodně – dvě světové války, účast v cizineckých legiích, třikrát zakázaná činnost během 2. světové války, politické perzekuce a různorodý směr politického vývoje nepřidal na jednotnosti vedení.

Na závěr vydání almanachu bych se chtěl sklonit před množstvím cvičenců, hráčů a funkcionářů, kteří širokým spektrem společnosti, rozdílnosti názorů a politických postojů dokázali naši T.J. Sokol Podolí dovést v dobré kondici až do dnešních dnů.

Pavel Rafaj



ZKL GROUP

#PROSIG
Projektová činnost ve výstavbě

RENOCAR



AD

Šafář s.r.o.



od roku 2007

Pneukomplet, s.r.o.

KOVOLIKA STAINLESS
a.s.





Almanach podolského Sokola
1900-2020

Ing. Roman Pazucha, Jiří Čalkovský, Pavel Rafaj, Drahomíra Rafajová, Miloš Lorenc